

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

7. ČÍSLO / XXI. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

17. ÚNORA 2013

Z obsahu:

Bůh je Otec,
kterému se neomrzíme
Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
30. ledna 2013
- strana 2 -

**Pastýřský list pro první
neděli postní 2013**
Arcibiskup Jan Graubner
- strana 4 -

Život jako zázrak a dar
Jean-Claude Hollerich,
arcibiskup z Luxemburgu
- strana 6 -

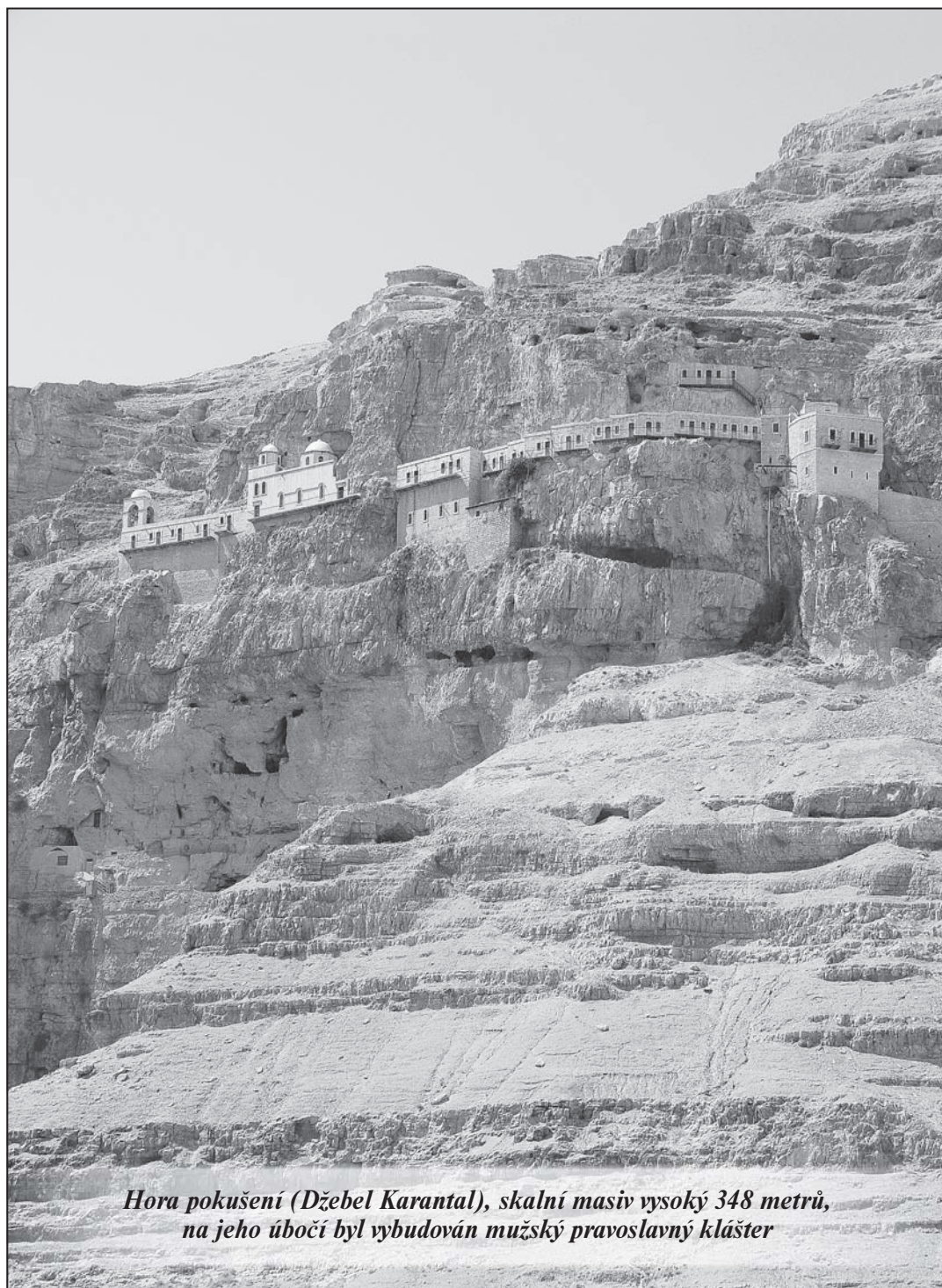
**K petici proti registraci
Mifegyne (RU-486)**
- strana 7 -

**Eucharistie v teologii
Josepha Ratzingera**
Opat Maximilian
Heim OCist.
- strana 8 -

**Vatikán připravuje
příručku, která má
pomoci kněžím správně
slavit mši svatou**
- strana 10 -

**Film *The War
of the Vendeé* dostal
cenu *Mirabile dictu***
- strana 11 -

Katechismus andělů (11)
- strana 12 -

*Hora pokušení (Džebel Karantal), skalní masiv vysoký 348 metrů,
na jeho úbočí byl vybudován mužský pravoslavný klášter*

Editorial

Doba postní nám nabízí naprosto jedinečnou možnost znovu si uvědomit a prožít, že máme milujícího Boha Otce, který nám dal svého jediného Syna, aby nás vysvobodil z moci hříchu a smrti a přinesl nám spásu. Tak se to v plnosti odráží v textech Světla, které právě držíte v rukou.

Tváří v tvář zlu, které nás obklopuje, ba někdy i svírá do těsné kazajky, vystupuje vira katolické církve se svou již dva tisíce let pevnou a ověřenou naukou, komplexně vyjádřenou v Krédu. Svatý otec nás v rámci Roku víry opět vede k zamyšlení o jeho obsahu. Tentokrát se zastavuje u první, základní definice Boha: Bůh je Otec.

V postním období, jak bývá zvykem, nerozjímáme jen nad utrpením Krista, ale uvědomujeme si více i utrpení a zlo, které sužuje celý svět. A možná si klademe i my otázku: Proč Bůh dopouští všechno to zlo? Mnozí touží po odpovědi. Najdeme ji ve slovech katecheze Svatého otce. Čtème opravdu pozorně a pochopíme mnohé. Benedikt XVI. je skvělým učitelem církevní nauky.

Kající čas, který církev v právě prožívané části liturgického roku každému křesťanovi nabízí, je pobídkou také k tomu, abychom se zamysleli nad hříchem, nad naším vztahem k této skutečnosti urážející samotného Boha. Krásně to vyjadřuje ve svém pastýřském listě olomoucký arcibiskup Jan Graubner, když nám připomíná, že hříchy musíme odsoudit. Zároveň však nechce nikoho posuzovat a připomíná, že Vykupitel přišel kvůli hříšníkovi.

My to často děláme obráceně – odsuzujeme hříšníka, ale hřích samotný už nevidíme. Anebo ještě hůře: Je už jen málo věcí, které považujeme za hřích. A někdy se za hřích mylně považuje třeba jen odlišný názor, který není většinový... Jaké to paradoxy!

V minulém čísle Světla jsme si ukázali lék na důkladnou obnovu naší víry – život z Eucharistie. Víme, že současný papež usiluje o znovuoobnovu krásy a hloubky liturgie. O blahodárnosti její pravé podoby se dočteme v článku na str. 8.

Na závěr pak můžeme společně vyslovit prosbu: Kéž je Eucharistie pevným středem našeho života, abychom bez obav a v síle Otcovy lásky došli skrze pozemské putování do věčné slávy!

Daniel Dehner

Bůh je Otec, kterému se neomrzíme

Katecheze Benedikta XVI.

při generální audienci 30. ledna 2013

Drazí bratři a sestry, minulou středu jsme se v katechezi zastavili u počátečních slov Kréda: „Věřím v Boha“. Vyznání víry však toto tvrzení specifikuje. Bůh je všemohoucí Otec, Stvořitel nebe a země. Chtěl bych tedy nyní spolu s vámi přemýšlet o první, základní definici Boha, kterou nám Krédo podává: Bůh je Otec.

Není dnes vždy snadné mluvit o otcovství. Rozpadlé rodiny, stále náročnější pracovní závazky, starosti a často stěží udržitelné rodinné rozpočty, rozptylující invaze médií do každodenního života jsou některé z mnoha faktorů, které mohou zvláště v západním světě bránit klidnému a konstruktivnímu vztahu mezi otcem a dětmi. Komunikace se někdy komplikuje, schází důvěra, a vztah k postavě otce se stává problematickým. A problematickým se tak stává i obraz Boha jakožto Otce, když chybějí patriční vzory. Kdo má zkušenost příliš autoritativního a neoblomného, indiferentního a nepřilíživě vliďného otce, anebo jej nemá vůbec, stěží pak může klidně přemýšlet o Bohu jako otci a v důvěře se Mu svěřovat.

Biblické zjevení však pomáhá překonat tyto těžkosti a podává nám Boha, který ukazuje, co znamená být doopravdy „otcem“. Především evangelium nám zjevuje tuto tvář Boha jako Otce, který miluje do té míry, že dává vlastního Syna pro spásu lidstva. Vztah k otcovské postavě tedy pomáhá pochopit něco z Boží lásky, která však zůstává nekonečně větší, věrnější a ucelenější než láska kteréhokoli člověka. „Vždyť, kdo je mezi vámi takový, že dá vlastnímu synovi kámen, když ho poprosí o chléb? Nebo když poprosí o rybu, že mu dá hada? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá dobré věci těm, kdo ho prosí.“ (Mt 7,9–11; srov. Lk 11,11–13) Bůh je nám Otcem, protože nás zahrnul dary a vyvolil nás před stvořením světa (srov. Ef 1,3–6), učinil z nás v Ježíši skutečně své děti (srov. 1 Jan 3,1). A jako Otec provází Bůh naši existenci láskou,

obdarovává nás svým Slovem, svým učním, svou milostí, svým Duchem.

On – jak zjevuje Ježíš – je Otcem, který živí nebeské ptactvo, aniž by muselo sít a sklízet, a odívá polní květy do skvoucích barev a šatů krásnějších, než měl Šalomoun (srov. Mt 6,26–32; Lk 12,24–28); a my – dodává Ježíš – jsme mnohem cennější než květy a ptactvo! A je-li On tak dobrý, že „dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým a nespravedlivým“ (Mt 5,45), budeme se moci vždycky, beze strachu a s naprostou důvěrou svěřit jeho otcovskému odpuštění, vydáme-li se špatnou cestou. Bůh je dobrý Otec, který přijímá a objímá ztraceného a litujícího syna (srov. Lk 15,11n), dává zadarmo těm, kteří Ho prosí (srov. Mt 18,19; Mk 11,24; Jan 16,23), a nabízí nebeský chléb a živou vodu, aby dal věčný život (srov. Jan 6,32.51.58).

Proto žalmista, který je obklíčen nepřáteli, zlovolníky a pomlouváči, hledá pomoc u Pána a vyzývá Jej, může vydat zcela věrohodné svědectví a říci: „I kdyby mě otec s matkou opustili, Hospodin se mě ujme.“ (Ž 27,10) Bůh je Otec, který své děti nikdy neopouští; láskyplný Otec, který je oporou a pomocí, přijímá, odpouští a zachraňuje. Jeho věrnost nezměrně překračuje věrnost lidí a otevírá dimenze věčnosti, „neboť jeho milosrdenství trvá navěky“, jak to litanicky opakuje v každém verši *Žalm 136*, když líčí dějiny spásy. Láska Boha Otce nikdy neochabuje, neomrzíme ji. Je láskou, která se vydává až do krajnosti, až k oběti Syna. Víra nám dává tuto jistotu, která se stává bezpečnou skálou při budování našeho života, takže můžeme čelit všem těžkostem a protivenstvím, zkušenostem temných krizí a momentům bolesti a jsme neseňi důvěrou, že Bůh nás nikdy nenechá samotné a je nám vždy nablízku, aby nás zachránil a dovedl do života věčného.

V Pánu Ježíši se v plnosti ukazuje laskavá tvář Otce, který je v nebesích. Poznám-li Jej, můžeme poznat také Otce (srov.

Dokončení na str. 13

Dnes na počátku Velkého postu tě tvůj Pán nebude vyučovat svým kázáním, ale především svým příkladem. Proto pros Ducha Svatého, aby tě naplnil svým světlem a vedl tě podobně, jako vede Božího Syna.

U Jordánu jsi byl svědkem, jak Ježíš na sebe opravdu vzal *podobu služebníka*⁽¹⁾, *Božího beránka, který nese hříchy celého světa*⁽²⁾, aby byl nakonec pro tyto hříchy obětován. Abys měl plný podíl na ovoci této oběti, máš se 40 dní připravovat. Pak budeš moci ve svém srdci a ve své duši prožít to, co se od prvopočátku o Velikonočních oslavuje: osvobození z otroctví satana, tj. z otroctví hříchu a smrti.

Průvodním jevem tohoto otroctví je duchovní slepota, která se nesmírně rozšířila a která ztěžuje opravdové osvobození. Kolem sebe máš mnoho těch, *kteří upadli do omylu při posuzování, jak Bůh ospravedlňuje, chtějí k němu dojít sami a nepodřizují se Božímu způsobu ospravedlnění*.⁽³⁾ Jak velká je to slepota, když nevidí, že skutečný pramen spásy je tak blízko! *Vždyť ho máš v ústech, ve svém srdci, jen ho s vírou ústy vyslovit a v srdci přijmout: je to Ježíš Kristus, Boží Syn, který se ti přiblížil právě proto, aby tě vyvedl z otroctví. Žádný, kdo v něho věří, nebude zklamán. „Dal nám příklad, jak máme konat pokání a bojovat se zlem, abychom směli slavit velikonoční vítězství.“*⁽⁴⁾ Mimo něho není žádná jiná alternativní cesta.

Proto nehledej jinde a u nikoho jiného, co ti může dát jen tvůj Spasitel. Nastup s ním a podle něho cestu k vítězné Velké noci. Co činí? V poslušnosti k Otci a pod vedením Ducha odchází do samoty, daleko od světa a všeho, čím se tento svět pyšní, aby obcoval jen se svým Otcem a současně aby své tělo podrobil postní kázní. Tento jeho příklad je pro tebe velikým darem. Samota je hojivá lázeň pro duši. Je to čas vyhrazený jen a jen Bohu. V úplné odloučenosti ode vši každodennosti, ve styku s ním a v odříkání mají všechny věci opět dostat svůj správný řád, svou pravou hodnotu, aby zrak duše prohlédl a začal opravdově vždy a všude poznávat a zakoušet blízkou přítomnost svého Boha a podle této zkušenosti se naučil rozpoznávat všechny podoby a úklady nepřitele. Jedině uprostřed samoty, zbavené tolika tak snadno dosažitelných příležitostí ke klamnému potěšení

Požehnání pouště

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Duch ho vodil po poušti čtyřicet dní.

a k zahlušujícímu prázdnému rozptýlení, má duše pojednou mnohem blíže ke světu Bohu a může nečekaně okusit a docenit jedinou pravou radost, kterou uprostřed světa tak dlouho přehlížela. Mnohé z toho, co se ti dosud jevilo tak samozřejmé a přímo nevyhnutelné, dokážeš odhalit teprve v odloučenosti samoty jako zbytečnou a zotročující prázdnotu.

Samota je ovšem pro tebe také vzácnou příležitostí k setkání se sebou samým. Tvůj kritický duch zbavený všech svých oblíbených objektů a příležitosti se může konečně věnovat obtížnému úkolu poznat sám sebe. Bez pravdy o sobě nepoznáš pravdu o Bohu ani o svých bližních. Musíš také dobře rozpoznat, kdo je pánem tvé osobnosti, abys mohl její vládu vrátit na správné místo. Tělo podrobené postní kázní ztrácí své opory, jimiž se snaží prosadit svou nadvládu nad tvým duchem. Musí se jednou přesvědčit, že jeho smysly a žádostivostí nemusí mít vždy hned všechno, na co si navykla a co tak samozřejmě a neodbytně požadují. K pravdě o tobě patří především poznání, do jaké míry se shoduje tvá vůle a kompas tvého svědomí s vůlí a kompasem tvého Otce a Stvořitele.

Vstoupit na čas do samoty s Bohem vyžaduje pevné rozhodnutí a radikální krok. Dodej si odvahy. Nenachází-li u sebe dosti síly, obrať se na Božího Ducha. Ten, který tě k sobě do samoty zve, pomůže ti také, abys konečně překročil sám sebe. *Řekni Pánu: Jsi mé útočiště, můj Bůh, v něhož doufám.*⁽⁵⁾

Ani to nejdůvěrnější setkání s Bohem tě ovšem nezbaví útoků, které ti připravuje tvůj odvěký nepřítel. UVědom si při této příležitosti, že před jeho útoky nejsi nikdy a nikde bezpečný. Spíše musíš počítat s tím, že i v samotě znásobí své úsilí, aby tě připravil o její ovoce. To, že si svůj dům vyčistiš a vyzdobíš, je pro něho velkou provokací⁽⁶⁾. Aby tě na tuto skutečnost upozornil, dovolil Pán, aby Zlý i k němu přistoupil. Mohl ho zapudit již při prvním pokusu, ale přesto ho nechává,

Liturgická čtení

1. čtení – Dt 26,4-10

Mojžíš řekl lidu: „Kněz vezme z tvé ruky koš a položí jej před oltář Hospodina, tvého Boha. Ujmeš se slova a vyznáš před Hospodinem, svým Bohem: ‚Můj praotec byl potulný Aramejec, sestoupil do Egypta a přebýval tam v malém počtu osob jako přistěhovalec. Ale stal se tam národem velikým, mocným a početným. Egypťané však nás týrali, sužovali a podrobili tvrdému otroctví. Tehdy jsme křičeli k Hospodinu, Bohu našich otců, a Hospodin slyšel náš hlas, viděl naši bídu, lopotu a útlak. Hospodin nás vyvedl z Egypta mocnou rukou, napřaženým ramenem, šířil velký strach a působil znamením a divy. Přivedl nás na toto místo a dal nám tuto zem, zem oplývající mlékem a medem. Nyní, hle – přináším prvotiny plodů půdy, kterou jsi mi dal, Hospodine!‘ Položíš koš před Hospodinem, svým Bohem, a pokloníš se Hospodinu, svému Bohu.“

2. čtení – Řím 10,8-13

Bratři! Co říká Písmo? ‚Blízko tebe je to slovo, máš ho v ústech i ve svém srdci; to je slovo víry, které hlásáme. Jestliže tedy ústy vyznáváš, že Ježíš je Pán, a v srdci věříš, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Víra vede ke spravedlnosti, vyznání ústy vede ke

Dokončení na str. 4

aby předvedl a vyzkoušel si své osvědčené lsti. Jak vidíš, vyčerpal je velice rychle: tělesné požitky, lidská sláva, moc a bohatství, to je v podstatě vše, čím disponuje. Ovšem všechny jeho skrz naskrz prolhané nabídky sledují jeden jediný poslední cíl: aby tě přivedl mezi své ctitele a aby ses mu *klaněl*. Dobře si uvědom, že každý sebemenší ústupek jeho svodům znamená krok od služby Nejvyššímu a Nejsvětějšímu zpět k modloslužbě a adoraci satana, a tedy počátek návratu do otroctví, ze kterého tě Ježíš přišel svou smrtí osvobodit.

Neustupuj proto nikdy od svého Pána a *nepřihodí se ti nic zlého*. Vzávej jeho jméno. On, který sám na sobě zakusil a ještě zakusí ďablova pokušení, *tě vyslyší a bude při tobě v tvé tísní. On je bohatě štědrý ke všem, kdo ho vzývají. Vždyť každý, kdo bude vzývat jméno Páně, bude zachráněn.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Flp 2,7; ⁽²⁾ srov. Jan 1,29;

⁽³⁾ srov. Řím 10,3; ⁽⁴⁾ postní preface;

⁽⁵⁾ resp. žalm 91; ⁽⁶⁾ srov. Mt 12,45n

Pastýřský list pro první neděli postní 2013

Drazí bratři a sestry, vstoupili jsme do doby postní, kterou se připravujeme na Velikonoce, svátky našeho vykoupení. Jejich oslava by měla přinést novou svobodu i naději všem, kteří pravdivě uznají Krista za Vykupitele, plně na něj spolehnou a nechají se jím vést i za cenu, že je to bude něco stát, že půjdou proti proudu. Vykoupení je Boží dar, který si nemůžeme zasloužit, ale z naší strany se musíme připravit na jeho přijetí, a ten dar si musíme chránit, abychom jej neztratili.

Dovolte, abych připomněl, že i v současné době je na světě mnoho lidí, kteří jsou pro svou víru v Krista pronásledováni. Jen v minulém roce podle některých agentur bylo pro svou víru v Ježíše Krista zavražděno přes 100 000 lidí. Některým by přitom stačilo **jen** nejt na bohoslužbu, **jen** svou víru trochu skrýt a jednat podobně jako lidé kolem. Oni nezdali. My žijeme v pohodlí, nám kvůli víře nehrozí nic vážného, někdy jen trocha posměchu. Naši víru však ohrožuje náš egocentrismus, náš sklon rozhodovat jen podle sebe, ne podle Krista. Pak si ovšem volíme cestu bez Vykupitele, bez životního průvodce a ochránce, spoléháme jen na své omezené schopnosti a připravujeme se o naději.

Jak snadno se někteří z nás zřeknou nedělní mše svaté kvůli bezvýznamným výmluvám! Jen připomeňme, že vynechání nedělní mše svaté bez vážného důvodu je

těžkým hříchem, se kterým není možné přistupovat ke svatému přijímání. Kolik věřících podléhá tělesným a citovým pokušením a nechají se strhávat příkladem nemravného života, který dnes společnost považuje za normální! Připomeňme však, že užívání drog je těžký hřích, že rozbit manželství je těžký hřích, že každý sexuální život mimo platné manželství je těžce hříšný. Pro katolíky je platné jen manželství církevní. Odkládání svatby i přesto, že dvojice už má děti, jen kvůli tomu, aby nepřišli o peníze, otevřeně ukazuje, že nestojí o Boží požehnání a že peníze jsou pro ně víc než to, co nabízí Bůh. Stejně tak každé zabítí nenarozeného života či umělé bránění početí je těžkým hříchem. Potrat jako vražda bezbranných je pak spojen i s církevním trestem.

Tak otevřeně a jasně to říkám, drazí přátelé, proto, že v poslední době občas slyším, že o tom věřící nevěděli. Musíme to vědět. Hříchy musíme odsoudit. Nechci však soudit nikoho, kdo žil v omylu nebo podlehl pokušení. Ba naopak, každého chci ujistit, že Vykupitel přišel i kvůli němu. Každý má otevřenou cestu k milosti, ale záleží na něm, jestli udělá potřebné kroky. Postní doba jako doba pokání je především určena k tomu, abychom se vážně zamysleli a zaměřili k Vykupiteli, který nabízí pomoc. Víím, že pro mnohé může být změna životního stylu těžká, že všechno se nemusí podařit hned.

Proto vyzývám všechny věřící, abychom se po celou postní dobu modlili za sebe navzájem, zvláště za ty, kteří chtějí změnit život, ale nemají dost sil a kromě Boží milosti potřebují i konkrétní pomoc při řešení hmotných či finančních důsledků jejich obráčení.

V dnešním evangeliu ukazuje sám Pán Ježíš, jak máme reagovat na pokušení. Co odvádí od Boha, je nutné odmítnout. Žádné diskuse, ale kategorické a jasné **ne**. Žádné přemýšlení o výhodách a nevýhodách, kličkách, nebo chytračení. Žádné částečné odmítání, po kousku či příště, ale jasné a hned. Jako Ježíš.

Kde ovšem brát sílu? Podle výzvy prvního čtení se zamysleme nad tím, co pro nás už Bůh v životě vykonal, kolikrát nás vyslyšel, když jsme prosili, čeho nás uchránil a čím obdaroval. A to nejen nás, ale i celou naši rodinu. Na to se nesmí zapomínat. O tom je třeba mluvit, to je dobré mít před očima. Pak snadněji najdeme odvahu na Boha znovu spolehnout.

Jestliže v srdci věříš, že **Ježíš je Pán**, jak psal svatý Pavel v druhém čtení, to znamená, že má moc nad životem a smrtí, že vstal z mrtvých vlastní silou, pak mu svěř i svůj problém a vyznej to ústy. Řekni i svým blízkým, že teď svěřuješ svůj problém Ježíši a budeš jednat podle toho, co chce on.

Se stejnou pozorností k Božimu slovu přicházej na mši po celou postní dobu. Naslouchej mu a nechej se Bohem vést. Měj odvahu pokaždé říct Bohu, že mu věříš víc než sobě. On ti ukáže cestu. Jestliže se jím necháš vést, pak věřím, že už tyto Velikonoce budou spojeny s velkou radostí z toho, co na tobě vykonal Spasitel. Dnes nezáleží na tom, jak daleko ses zatoulal, nebo čím sis zkomplikoval život. Kristus, který tě nepřestal milovat, chce být i tvým zachráncem. Důvěřuj mu. Pokud se ti zdá, že je to pro tebe moc těžký úkol, požádej někoho, aby se modlil konkrétně za tebe. A neboj se, že budeš chudý, když se vzdáš toho, co se Kristu nelíbí. On ti dá mnohonásobně víc, objevíš vnitřní svobodu, opravdové štěstí a skutečnou lásku. Bůh se totiž nikdy nenechá naší velkorysostí zahanbit.

K těmto krokům víry každému z Vás ze srdce žehná

+ arcibiskup Jan Graubner

LITURGICKÁ ČTENÍ - dokončení ze str. 3

spáse. Písmo přece říká: „Žádný, kdo v něho věří, nebude zklamán.“ Není totiž žádný rozdíl mezi židem a pohanem: všichni přece mají jednoho a téhož Pána a ten je bohatě štědrý ke všem, kdo ho vyzývají. Vždyť „každý, kdo bude vyzývat jméno Páně, bude spasen“.

Evangelium - Lk 4,1-13

Ježíš se vrátil od Jordánu plný Ducha Svatého. Duch ho vodil pouští čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. Ty dny nic nejedl, a když uplynuly, vyhladověl. Ďábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kameni, ať se z něho stane chléb!“ Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: ‚Nejen z chleba žije člověk.‘“ Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném

okamžiku mu ukázal všechna království světa a řekl mu: „Všechnu tuto moc a jejich slávu dám tobě, protože mně je odevzdána a dávám ji, komu chci. Jestliže se přede mnou skloníš, všechno to bude tvoje.“ Ježíš mu na to řekl: „Je psáno: ‚Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit!‘“ Potom ho (ďábel) zavedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů! Je přece psáno: ‚Svým andělům dá o tobě příkaz, aby tě ochránili, takže tě ponosou na rukou, abys nenarazil nohou na kámen.‘“ Ježíš mu odpověděl: „Je řečeno: ‚Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha!‘“ Když ďábel dokončil všechna pokušení, opustil ho až do určeného času.

Na slovíčko

Už samotné slovo půst vyvolá nechuť či odpor u toho, kdo se bojí odříkání a oběti. Toto slovo skutečně znamená odříkání, sebezápory, sebeovládání. Na začátku postní doby, o první neděli, se každý rok čte evangelium o pokušení. Ježíš odchází od křtu v řece Jordánu „plný Ducha Svatého“, jak zdůrazňuje evangelista. Zavádějící představa plnosti Ducha Svatého, jak ji známe dokonce i z některých katolických společenství modlitby, je „spocínutí v radosti“, nebo „síla milovat všechny lidi“. Dokonce lze uslyšet i slova jako vystřižená z učebnice hnutí New Age: „Vidět vše pozitivně.“ Samy o sobě, až na poslední výrok, vyjadřují tyto výrazy působení Ježíšova Ducha v srdcích těch, kdo se mu odevzdali, právě v onom „pozitivním smýšlení“.

Hnutí Nového věku se rozvíjí již na počátku minulého století. Je pro něj typické, že místo na Ducha Svatého zaměřují jeho první pseudoapoštolové pohled na lidskou duši, zkoumají její zákonitosti, snaží se o její rozvinutí. Mnozí z inspirátorů této náhražky náboženství se setkávají se zlem v lidské duši a ještě je nepopírají. Mezi takové patří psychiatři a psychologové, zvláště ti označovaní jako hlubinní – už samo slovo navozuje určitou představu mystiky. Mají snahu lidskou duši léčit. Tato jejich pomoc se však obrací proti nim a jejich pacientům ve chvíli, kdy namísto léku, který nabízí Bůh, se jako dárce uzdravení a jako spasitelé postaví sami.

Ovocem takové léčby pak bývá křečovitý výrok už naprosto vytržený z reality: „Vidět vše pozitivně.“ Při pohledu do tváře dotyčného vidíme pak celou tragiku situace. Léčba se nepovedla.

Evangelisté líčí události po křtu Ježíše Krista v Jordánu a přitom nabízejí vodítko pro výuku ve víře těch, kdo se ke křtu připravují, či nově pokřtěných. Křest dává dar očistění od dědičné viny a osobního hříchu, léčí, je prvotinou vítězství nad smrtí. Odtud vychází ve chvíli jeho přijetí radost z „plnosti“ Ducha Svatého, která pohledem pevné víry přesahuje naše lidské emoce, a dokonce je očišťuje a „tluší“. Současně evangelisté jakoby jedním dechem dodávají: Duch Svatý vede Ježíše na poušť. Vede jej k odříkání si pohodlí, k odříkání si jídla, k odříkání si společenství s lidmi, a dokonce, jak svatý Lukáš a Matouš podrobně popisují pokušení, ve-

de Duch Boží Ježíše k odřeknutí si představy, kterou mu satan nabízí: mít vládu nad druhými, vlastnit všechna království světa a dokazovat svou božskou přirozenost znamením, divy a zázraky.

Na všechno z těchto „postních“ věcí má Ježíš plný nárok, který právem uplatňuje při hlásání evangelia. Problém je v tom, že nyní mu vše nabízí ďábel.

Knihy Pisma svatého nejsou však pouhými učebnicemi, jak křesťansky žít. Základem jejich vyučování je vyznání víry: pohled na život, utrpení, smrt a zmrtychvstání Ježíše, našeho Pána, Božího Syna.

Duch Boží vede Ježíše od křtu, který, jak správně – nikoli pravdivě – říká svatý Jan Křtitel, Ježíš nemá přijímat, ale udělovat. Ježíšův křest se podstatně liší od křtů, které po Letnicích ve své církvi uděluje: je vyznáním působení všech Osob Nejsvětější Trojice právě ve chvíli, kdy Ježíš

do Jordánu sestupuje. Dosvědčuje vstup Boží Trojice do díla spásy, které Ježíš naplnil, do tohoto světa. Proto Duch Svatý vede Ježíše na poušť.

První stupeň života duše, jak jej vyjadřuje katolická mystika, se nazývá „via positiva“. Jde o stupeň, na nějž je vše pozitivní položeno (positum) – a to vše je právě dar Nejsvětější Trojice vložený do duše novokřtěnce. Setkání s hříchem po chvíli či ve chvíli křestní radosti má nově pokřtěného varovat či spíše podnítit, aby s Ježíšem vyšel na poušť. Veden je Duchem.

Postní doba proto není dobou, kdy si najdeme skulinu v postním zákoně a místo sebezápory se snažíme se sklopeným hledím „dělat vše pozitivně“, šířit skutky lásky, či se jimi dokonce „vykupovat“, aniž bychom brali ohled na kající podtext této možnosti postního řádu.

V odříkání jde především o vítězství. Když se učedníci Ježíše po sestupu z hory Proměnění ptají, proč nemohli uzdravit chlapce, jehož „zlý duch i do ohně i do vody vrhal“, jak líčil jeho nemoc nešťastný otec, odpovídá ten, jež svatý Jan nazval při křtu Božím Beránkem, který snímá hříchy světa, že takového dobrého skutku, uzdravení těla a duše těžce nemocného, mohou věrní Ježíšovi dosáhnout jen modlitbou a postem.

P. Oldřich

Mezi všemi skutky Božího milosrdenství od prvopočátku dějin spásy není nic podivuhodnějšího a nic vznešenějšího než to, že byl Kristus pro nás ukřižován. Tomuto vznešenému tajemství sloužila všechna znamení předchozích věků. Cokoli bylo sdělováno v nejrůznějších obětech, v prorockých znameních a v ustanoveních zákona, to vše ohlašovalo a slibovalo, že se naplní tajemství vykoupení.

Nyní však obrazy a náznaky pominuly. To, o čem lidé dříve měli věřit, že se stane, je nyní pro nás součástí víry jako to, co už se stalo.

Ve všem, co se týká utrpení našeho Pána Ježíše Krista, poznáváme a vyznáváme jeho dvojí přirozenost, jak nás tomu učí a jak to zachovává katolická víra. A tyto dvě přirozenosti jsou natolik spojeny, že od oné chvíle, co se Slovo stalo tělem v životě blahoslavené Panny, nelze uvažovat o Kristu jako o Bohu, aniž bychom pamatovali na jeho lidství, a nelze mít na zřeteli Krista jako člověka, aniž bychom věděli, že je Bůh.

Ani jedna Kristova přirozenost na kříži nezůstává stranou. V jeho vznešenosti se zjevuje veškerá jeho poníženost, v jeho poníženosti se ukazuje veškerá jeho vznešenost. On, Bůh a člověk, je zároveň stížen ranami, a přitom vládne s mocí a slávou. Ten, jenž byl poddán smrti, je vítězem nad smrtí.

Sv. Lev Veliký, papež a učitel církve

Indie • Biskupové proti znásilnění: Důstojnost každého člověka je posvátná

Když národem otřásl další skupinové znásilnění, jehož obětí se stala 29letá žena z Paňdžábu, kterou znásilnilo šest mužů v Amristaru, indičtí biskupové potvrdili „posvátnost života a nezbytnost úsilí v oblasti vzdělávání, aby bylo možno bojovat proti této praxi, která degraduje důstojnost žen“.

V rozhovoru pro agenturu Fides P. Dominic D'Abreo, mluvčí Indické katolické biskupské konference, nastínil oficiální pohled indické církve: „Po dalším znásilnění, k němuž došlo v Paňdžábu, jsme velmi smutní. Všichni jsme Boží děti a takové případy by se neměly stávat, protože každý člověk je hoden úcty.“ „Celá země, instituce, náboženské community atd.“, poznamenal, „musí pokračovat ve své snaze zajistit práva a důstojnost každému člověku. Fenomén znásilnění musí být sledován, země si již začíná tento problém uvědomovat a vynakládá úsilí v boji proti němu.“

Církev v této oblasti nabízí pomoc: „Vždy jsme hájili a budeme hájit důstojnost žen a respekt k posvátnosti lidského života. Současným problémem je vzdělávání, které musí být předáváno dětem a mladým lidem, zaměřit je na respektování života každé lidské bytosti. V tomto ohledu křesťanská víra považuje úctu k životu za nejvyšší z lidských hodnot. Budeme vždy na straně těch, kteří jsou zbaveni důstojnosti, těch, kteří jsou na okraji společnosti nebo zneužívání.“ „Církev v Indii,“ vysvětlil agentuře Fides mluvčí biskupů, „se vyslovuje ve prospěch utlačovaných a vybízí všechny, aby vyvíjeli větší úsilí v boji proti fenoménu znásilnění a budovali lepší společnost.“

Ohledně nového zákona, který postihuje znásilnění, P. D'Abreo poznamenal: „Nežádáme trest smrti, protože jsme přesvědčeni, že život je vždy posvátný. Namísto toho však požadujeme, aby každý, kdo spáchá tak ohavný zločin, jako je znásilnění, byl přísně potrestán, aby bylo celé společnosti dáno najevo, jak závažný zločin to je, a aby byly zahájeny preventivní kroky.“

Podle Res Claritatis

Život jako zázrak a dar

Potrat není východisko z nouze

Život člověka je současně zázrak a dar. Přivádí nás zpět k našemu počátku. Každému je jeho život darován a žádný si ho sám nezískal, nezasloužil, nebo dokonce nevytvořil. Za svůj život vděčíme matce, otci a jako věřící samotnému Bohu. Že žijeme, je opravdový a denní zázrak: přijímáme sebe sama z příběhu lásky lidí, kteří se odvážili předat život ve vsi jeho křehkosti a zranitelnosti, ve vsi jeho krásy a velikosti.

Tak se rozumí samo sebou, že největší úsilí naší kultury slouží ochraně života a životního prostoru. Oslavujeme úbytek dětské úmrtnosti jako kladnou vymoženost lékařské a ošetrovatelské vědy stejně jako zdařilý prospěch kvality života a doby života uprostřed a na konci života. Snažíme se na celém světě mír vytvořit a chránit. Chráníme zvířata a biotopy, památníky dějin a kultury. Zachování stvoření nachází vyjádření ve snaze v celosvětových sporech a snahách o spravedlnost vzhledem ke klimatu a k životnímu prostředí.

Tato vysoká „kultura života“ ukazuje protikladně a nepochopitelně, že život je stále znovu ohrožován a vystaven rizikům: Jednotlivci i lidstvo jako celek jsou vyzýváni, aby chránili křehkost a něhu života. Rodiče a samostatně vychovávající lidé vynakládají mnoho lásky a trpělivosti, aby své děti citlivě uvedli do světa. Zvláště děti jsou vydány dospělým často bezmocné, a potřebují proto zvláštní ochranu celé společnosti i jednotlivců.

Že jsou děti dospělými nestydatě využívány a mohou být zneužívány, je v posledních měsících a letech viditelné a vyvolalo to poprávu všude odpor a zděšení. Ta vlastní potupa, že se i zástupci katolické církve něčeho takového dopustili a někteří ještě také sexuálně zneužili děti, nás činí malými a pokornými, když se dnes chceme zastávat ochrany života od jeho darovaného začátku. Nechceme a nemůžeme poučovat a zvedat ukazováček. Příliš hluboké jsou rány,

kteří jsme přivodili jako příslušníci církve, a musíme za ně převzít zodpovědnost. Naše vlastní chyby nám ukazují, že se musíme z minulosti poučit, abychom zabránili pozdějšímu zlu a bezpráví.

Těhotenství v nouzi

Církev ví o nadějích a rizicích každého milostného vztahu a každého těhotenství. Kdo miluje a otevře se svému partnerovi, stane se zranitelným a vydává se v nebezpečí. Tam, kde je tato milující láska přijímána, je možné zakoušet štěstí a zdraví v upřímnosti vztahu.

Tam, kde naproti tomu je láska zneužita, vznikne utrpení a nouze. Tam, kde byl počat nový život, otevírá se nový prostor: Dva lidé vycházejí ze sebe a předávají zázrak života a lásky dále do příští generace. Tam, kde lidé ponižují druhého znásilněním a využíváním, pokorují ho a dělají z něho objekt vlastních pudů, působí jiným lidem zranění, která jsou hořkým bezprávím, a zaslouží si být těžce potrestáni.

Láska a darování života jsou akty vysoké zodpovědnosti a plné naděje ve zdárnou budoucnost. Smutek a strach o nový život, o vlastní budoucnost vztahu vedou mnohé manželský pár a mnohého osamělého rodiče, nebo dokonce – velmi dramaticky – také znásilněnou ženu do nejistoty a nouze těžkého rozhodnutí. Štěstí těhotenství vymizí a rozplyne se. Vystane zoufalství a otázky. Těmto matkám a otcům v nouzi by měla být společností a také církví

poskytnuta podpora a nabídnuta pomoc. V posledních desetiletích vznikly různé sociální a psychologické služby. Některé byly vyvinuty církví a angažovanými věřícími, jiné byly vybudovány ne-křesťansky inspirovanými

zakladateli. Dnes jsou podporovány velkoryse otevřenou rukou a představují viditelné „svědectví pro život“.

Mnozí rodiče zůstávají přesto v průběhu těhotenství a po něm sami se svojí zodpovědností. Je úkolem každého křesťana a celého církevního společenství podporovat takové osamocené rodiče v tomto obtížném postavení, aby získali odvahu

svoje dítě přijmout a vychovat jako „znamení naděje a života“. Právě proto hledí katolická církev vděčně na mnohé matky a otce, kteří navzdory obtížím a rizikům dají život dítěti a věrně je v jeho vývoji doprovázejí a vychovávají.

Přesto se mnohým rodičům zdá být potrat jediným řešením v jejich současné situaci. Toto těžké a často dramatické rozhodnutí přináší mnoho utrpení a následných útrap. Ty debaty o novém uspořádání zákona o ukončení těhotenství nastolují společenskou otázku o hodnotě života. Protože – o tom je církev pevně přesvědčena – také právní nabídka beztrestného ukončení těhotenství nemusí být jako východisko z nouze nakonec skutečně přesvědčivá. Jako katolická církev chceme a musíme říkat a opakovat, že další liberalizace ukončení těhotenství je špatná cesta. Také vysoce hodnotné lékařské a sociálně-psychologické poradenství nemůže pominout skutečnost, že se tím fakticky usmrcuje život a že žena zůstává nakonec se svým rozhodnutím osamocena.

Katolická církev se opírá ve svých výpovědích nejenom o židovsko-křesťanský pohled na člověka, nýbrž také a především o rozumnou argumentaci v rámci tradice lidských práv. Potrat je, při veškerém porozumění pro obavy nebo vzniklé obtížné situace těhotných žen, těžkým proviněním proti životu a proti lidem. Přes všechny zákonné možnosti se podrývá právní kultura. Jako lékařské jednání vrhá nebezpečný stín na vznešené a pomáhající povolání, které je zavázáno životu. Potratem jako nabízeným východiskem z nouze těhotných matek si vystavuje celá společnost vysvědčení ubohosti.

Předpokládá se sloučení lékařského a sociálně-psychologického poradenství, které jako jedno zařízení jistě zkracuje cesty pro ženu hledající pomoc. Mění ale současně vnímání ukončení těhotenství a dělá z něho více pouhou záležitostí zdravotnických služeb a zařízení. Tím stojí příslušní lékaři a kliniky, které jsou závislé na poplatce po potratech, před další otázkou svědomí. Nejkratší doba k přemýšlení – tři dny mezi běžnou poradnou a provedením ukončení těhotenství – zvyšuje tlak na rychlé jednání lékařů a matek zápasících s rozhodnutím.

Státní uznání beztrestnosti nesmí nikoho mýlit, aby vznikl dojem, že beztrest-

K petici proti registraci Mifegyne (RU-486)

Hnutí Pro život ČR již dva měsíce upozorňuje na probíhající registraci přípravku Mifegyne na Státním ústavu pro kontrolu léčiv. Je určen k usmrcení dítěte do 63. dne těhotenství. Hnutí Pro život ČR proto organizuje petici proti registraci Mifegyne. Petice byla konzultována s biskupem a kardinál Dominik Duka, předseda ČBK, uvedl, že nemá proti jejímu zveřejnění a šíření námitek.

Pokusů o zavedení tohoto smrtícího „léčiva“ bylo v naší zemi již několik. Naposled se podařilo registraci zabránit v roce 2005, kdy protestní petici podpořilo přes 50 000 lidí.

V současné době bylo však o registraci požádáno v tichosti. Na Slovensku tímto způsobem proběhla registrace už dokonce dvou přípravků. Přitom slovenská ministryně zdravotnictví koncem ledna připustila, že jejich legislativa použití potratového přípravku neumožňuje. V České republice je situace podobná. Potrat lze provést pouze ve zdravotnickém zařízení, zatímco přípravek Mifegyne předpokládá, že část žen potratí mimo zdravotnické zařízení. Po podání přípravku lékařem žena odchází a čeká, až její dítě zemře. O dva dny později se vrací k lékaři, aby jí způsobil vyvolání stahů a vypuzení těla mrtvého dítěte.

Ministerstvo zdravotnictví tvrdí, že údajně nemůže do procesu registrace zasahovat a vše je v kompetenci Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Ministr však zodpovídá za dodržení zákonnosti. Ministerstvo navíc spravuje MUDr. Leoš Heger z politické strany TOP 09, která je vnímána jako hodnotově konzervativní a mnoho křesťanů i kněží ji podporuje.

nost znamená, že určité bezprávi je oprávněné. Navržené změny nedělají existující zákon lepším. Chtěné ukončení těhotenství je a zůstane bezprávním na vznikajícím životě, na společnosti i na právním státu, i když stát upouští od toho, aby skutečně ne provinění kvalifikoval jako trestný čin.

Dát znamení naděje

Společně se všemi lidmi dobré vůle budeme i dále bránit „kulturu života“, naši sounáležitost jako lidé mezi lidmi – vybaveni stejnou důstojností a rovností.

Základní právo na život je nemanipulovatelné. Toto základní přesvědčení je ro-

Potratový přípravek je podobné „léčivo“ jako jed na krysy. Jeho jediným účelem je usmrtit dítě. Nepřináší nic výrazně lepšího ani pro ženy. Na začátku zdánlivě jednodušší cesta následně přináší psychicky mnohem horší trauma. A to ještě část žen může potratit doma, přičemž masivní krvácení není výjimkou. Je to bolestnější i dražší a pro život ženy nebezpečná metoda. Snad jedině by mohli přípravek uvítat lékaři, kteří nebudou muset dítě zabít, ale přenesou zabití na ženu. Každý umělý potrat je špatný a není důvod nabídku způsobů rozšiřovat.

Petice je jedním z mnoha způsobů reakce. Při vytváření tlaku na ministra Leoše Hegera pomáhají poslanci. Biskupové se obrátili na předsedu vlády a někteří i osobně intervenovali na ministerstvu zdravotnictví. Kontemplativní kláštery dominikánek, premonstrátek a trapistek se už více než dva měsíce modlí za zastavení tohoto zla. Připojilo se i hnutí Modlitby matek a mnozí z více jak dvou tisíc účastníků Modliteb za nejmenší. Arcibiskup Jan Graubner schválil nověnu k Pražskému Jezulátku za odvrácení registrace smrtících potratových farmak. Denně směřují protesty od odborníků i laické veřejnosti na ministerstvo zdravotnictví, SÚKL a politikům.

Každý další rok znamená konkrétní zachráněné životy dětí. Česká republika patří k několika málo zemím v Evropě, které jsou tohoto zla uchráněny. Prosíme proto o podporu petice (viz vložený leták) i vás a o její zaslání zpět do konce února.

Radim Ucháč

zumné a je zdrojem všech ostatních práv. V současné debatě, do níž chce přijít katolická církev se svými argumenty, jde o to, zabránit ještě většímu utrpení a podpořit ty, kteří nemají ještě žádný hlas a nemohou se sami bránit. Jejich volání po životě a o pomoc chceme propůjčit svůj hlas, aby jejich existence nebyla zpochybňována a nebyl jim brán život.

Právní otázka o ukončení těhotenství je především společenská otázka: Nejde o nic menšího než o rovnost všech lidí od samého začátku!

*Z Der Fels 12/2012
přeložil -mp-*

Eucharistie v teologii Josepha Ratzingera

Osud církve závisí na liturgii, jak Boha oslavovat správným způsobem

V den 50. výročí zahájení Druhého vatikánského koncilu blahoslaveným papežem Janem XXIII. zahájil Svatý otec Benedikt XVI. „Rok víry“. V současnosti se stále více ujišťujeme, že osud církve závisí na Eucharistii. Ona je původem, zdrojem, nejvyšším bodem a budoucností církevního *communio* se zmrtvýchvstalým Pánem a s věřícími lidmi navzájem. Dennodenně se církev znovu rodí z jeho otevřeného srdce. Tady je původ také všech svátostí, které umožňují setkání člověka s Bohem na tomto světě. Současně nám darují také nové, hluboké společenství, které není dílem našim, ale z milosti je nám Bohem darováno.

Klanění jako klíč

Před takovým tajemstvím lásky můžeme jenom žasnout, padnout na kolena a klanět se. Tento postoj klanění proniká celým životem a dílem Josepha Ratzingera, současného papeže Benedikta XVI. Už v návrhu kázání k Věčnému uctívání, který byl poprvé uveřejněn v roce 1960, píše na závěr: „Kdo se opravdu klaní, neohýbá jenom kolena, ale sebe samotného. Sklání svůj život před Bohem... Bůh nechce ta či ona díla, takové nebo onaké zvláštní pobožnosti. On chce nás samotné. Ono »ano« našeho celého života.“ Mladému teologovi Ratzingerovi, stejně jako dnes již papeži Benediktu XVI., jde o „teologii ex-sisteré“, o onen „exodus“ z námi vytvořeného dávání se Bohu, k tomu, který se učinil darem pro nás, k Ježíši Kristu. Čím více budeme konkretizovat toto „Nežiji já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2,20), toto „Kdo ztratí sám sebe, najde život“ (srov. Mt 16,25), o to zřetelněji poznáme, že jsme jím poznáni, ano, dokonce milováni.

Papež Benedikt XVI. tento proces odevzdání Ježíše Krista, stejně tak naše vlastní odevzdání v Eucharistii charakterizoval nezaměnitelnými slovy na Světovém setkání mládeže v Kolíně: „Při poslední večeři bere Ježíš svoji smrt a bere ji zevnitř a proměňuje ji v čin lásky.“

Tady se děje „ústřední akt proměnění, který jediný může obnovovat svět: Ná-

sílí se proměňuje v lásku a smrt v život. Protože mění smrt v lásku, je smrt už jako taková překonána a je v ní přítomno zmrtvýchvstání.“

Teprve v tomto pohledu pochopíme slova proměňování, která říká sám Pán a která nám sepsali synoptikové a také apoštol Pavel: „Moje tělo vydané za vás, moje krev vylitá za vás a za mnohé.“ Kdo se nechá unést dynamikou lásky, může pochopit tajemství víry a nechat svůj život proměnit Kristem, takže se sám stane tělem Kristovým, které přijímá, a tím se s ním stává pokrevně příbuzným.

Tuto základní pravdu vysvětloval papež Benedikt XVI. při Světovém setkání mládeže především skrze dva pojmy, *proskynesis* a *adoratio*. Ten řecký a latinský výraz se překládá do češtiny jako *vzývání* nebo *velebení*. *Proskynesis* je doslova *podřízení*, *podmanění*. To znamená svoji vlastní svobodu „podřít podle měřítka pravdy a dobra“, abych se sám stal pravdivým a dobrým. Bůh po nás nežádá slepou podřízenost, nýbrž lásku. A proto vykládá papež Benedikt XVI. druhý pojem *adoratio* jako *dotek od úst k ústům*. Toto sjednocení s Kristem nastává tím, že jeho přátelství přijímám a odpovídám na ně láskou. Tak se stává každá Eucharistie zpřítomněním té nepochopitelné lásky, kterou přináší Ježíš Kristus svému Otci. V tomto duchu nás přijímá a veze nás v „ohnivém voze své ukřižované lásky vstříc Otci“.

Joseph Ratzinger si tento obraz kříže jako ohnivého vozu nanebevstoupení vy-

půjčil od proroka Eliáše a přitom připomíná slovo připisované Origenovi: „Kdo je mi nablízku, je blízko ohni.“ Tento vhléd do Eucharistie, jakož i do tajemství církve je pro papeže Benedikta XVI. rozhodující, protože obě tajemství jsou úzce spolu spojena.

Ne my „děláme“ církev, i v Eucharistii je vlastně tím jednjícím trojjediný Bůh. Je to dění v Duchu Svatém, v němž Kristus jako kněz a oběť velebí skrze akt odevzdání se svého Otce, a sám je jím veleben (Jan 17,1).

Kříž ve výhledu

Podle toho papež Benedikt XVI. posouvá kříž znovu při každé Eucharistii do zorného pole slavícího člověka. Neboť nesmíme zapomínat, že neslavíme sami sebe, nýbrž že jenom spolu uskutečňujeme to, co pro nás uskutečňuje Kristus, nejhlubší klanění v Duchu Svatém skrze odevzdání svého vlastního života k odpuštění hříchů. K této oslavě shromažďuje Kristus svoji církev jako nový lid Boží, který stále potřebuje očistění, aby byl schopný Eucharistie.

To se děje v oběti kříže Ježíše Krista: „Kříž, střed nebeské liturgie, nestojí jenom na zemi, ... stojí také mimo město a mimo chrám (Žid 13,12) a zabírá také všední svět, svět mimo svatyni. Protože v křížem darované opravě (relecture) tradice oběti lidství se stávají oběť a láska identickými, je to současně také nejvyšší liturgií, to znamená přizpůsobením člověka Bohu, který je láska, a nekonkrétnější skutečností všedního dne. Spasitele potkáváme v těch nejmenších: ve vězení, na lůžku nemocného, v příbytcích hladovějících a strádajících (viz Mt 25,31–46).“ Kristus v naplnění starozákonních písní služebníků Božích vzal na sebe podobu nejmenšího, aby nás vyléčil z našeho zaujetí vlastním Já, neboť „jeho ranami jsme uzdraveni“ (Iz 53,5). Tím, že bere naši vinu na sebe a proměňuje ji v milost, usmířuje nás s Otcem. Jenom ten je schopen Eucharistie, kdo se nechá skrze Krista smířit. **Zpověď a Eucharistie, očistění a přijímání patří k sobě, aby Kristova církev dnes mohla být opět obnovena.**

Jako smíření musíme být ale i smířující. Co to znamená? Musíme se nechat ucho-
pit Kristovou pravdou, že svým utrpením
a křížem vykoupil svět a že nás též povola-
vá k následování svého kříže. Na nená-
vist a odmítání odpovídá Kristus odpou-
štějící láskou. Proto má znamení pokoje
v liturgii svůj základ v připravenosti jít spo-
lu tuto Ježíšovu cestu. Ono musí vycházet
ze srdce a nesmí se odbýt povrchním po-
třesením rukou. Pohledem na Ukřižova-
ného budeme zachráněni, když nebude-
me žít z „ducha protestu, nebo dokonce
nenávisť, nýbrž jen v účasti na lásce jdou-
cí až do krajnosti“.

„Pro multis“ – „Za mnohé“

Vraťme se ještě jednou zpět k písním
služebníků Božích: „Můj služebník, Sprá-
vedlivý, získá spravedlnost mnohým, jejich
nepravosti vezme na sebe.“ (Iz 53,11) Věří-
me, že Kristus vydal svůj život za nás hříš-
níky. V minulých desetiletích překládala cír-
kev „pro multis“ jako „za všechny“. Papež
Benedikt XVI. ve svém vysvětlení k novému
překladu „pro multis“ jako „za mno-
hé“ poukázal na to, že církev vždy věřila
v to, že Pán zemřel za všechny lidi, neboť
„bytí a působení Ježíšovo se vztahuje na
celé lidstvo, minulost a přítomnost i bu-
doucnost“. Od této ontologické úrovně
musí být odlišena historická skutečnost,
že v konkrétních dějinách lidstva není ni-
kdo nucen, aby přijal Vykupitele.

Kvůli pravdě a svobodě člověka to od-
povídá jak biblické tradici, tak Pánovým
činům, když se církev zase všude bude dr-
žet doslovného překladu. Kdo s tím po-
lemizuje, měl by se ptát, jestli nepohrdá
možností člověka rozhodnout se také pro-
ti Bohu. **Milosrdenství Boží je sice vždycky
aktem lásky, ale tato láska se nedá člověku
vnutit. Ona „může“ být přijata jenom těmi,
kteří svá srdce nezatvrzují.**

Pán čistí a shromažďuje svůj lid. V něm
nachází událost na Sinaji svou dokonalost,
neboť nám dává nové přikázání lásky tím,
že se sám ponížil. V umývání nohou, které
vykonal svým učedníkům, aby s ním mě-
li společenství, dává tomuto znamení od-
pouštějící lásky svůj zřejmý výraz.

Přítom je pověřuje: „Dal jsem vám pří-
klad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dě-
lat i vy.“ (Jan 13,15)

Nový lid Boží, který On sbírá a čistí,
bude v tomto aktu přijímání skrze odpouš-

tějící lásku Pána sjednocen v jeho Tělo.
Touto vnitřní jednotou se má chápat po-
jem „Božího lidu“ stále jako „Tělo Kris-
tovo“. Kristus se daruje věřícím v Eucha-
ristii a vytváří z nich jedno Tělo.

Papež Benedikt XVI. říká: „Obojí vý-
znam Těla Kristova, eucharistický i círke-
vní, není sice identický, ale přesto se oba
zcela k sobě vztahují: eucharistickým po-
krmem se buduje církev a naopak Eucha-

ristie je tady k tomu, aby lidi shromaždo-
vala v Tělo, a tedy v Ducha Páně, aby se
tak sama stala živým Tělem Kristovým,
místem konkrétní a působivé přítomnos-
ti Krista ve světě.“

Jako byla „první noc Paschy vlastně ho-
dinou zrození národa izraelského“ a Pas-
chou a uzavřením svazku na hoře Sinaj
byly dokonány oba zakládající pakty Iz-
raele, tak se rozumí Kristus „jako nový,
pravý beránek Paschy, který v zastoupení
umírá za celý svět“.

Církev se tedy zrodila z Paschy Pána.
Přítom tvoří Ježíšova slova při poslední
večeři jednotu s událostí Velkého pátku
a velikonočního dne. Je to, jak se jednou
vyjádřil Ratzinger, trojjedinost slova, smr-
ti a vzkříšení, která nám dává tušit tajem-
ství Trojjediného Boha. Jenom v jednotě
působí ten Jediný.

Proto nesmí být slavnost Eucharis-
tie oddělována od církevní sounáležitos-
ti s papežem a příslušným místním bisku-
pem. Tato svázanost patří k podstatnému
jádro Eucharistie, která nás přivádí do sa-
lu večeřadla, kde Pán dal apoštolům úkol:
„To číňte na mou památku.“ (Lk 22,19)

Z tohoto konkrétního ekleziálního usta-
novení Eucharistie poznáme, že pozván-
ka k eucharistické pohostinnosti odporuje
pravdě, že přijímající musí doložit nejen
víru v reálnou, pravou, přítomnost Páně
v Eucharistii, nýbrž musí složit i vyznání
k „apoštolicitě“ církve, která je viditelná
skrze svou hierarchickou strukturu – pa-
peže a místního biskupa.

Znovunalezení středu

Jeden mladý kněz se asi před 40 lety
tázal nezapomenutelného kardinála Her-
manna Volka z Mainzu, proč má vůbec
nosit mešní roucho. Kardinál mu dal vý-
stižnou odpověď: „Abys v něm zmizel.“ Li-
turgické roucho nám tedy dává na vědomí,
že tady před námi nestojí kněz jako sou-
kromá osoba, nýbrž že kněz jedná na mís-
tě někoho jiného, na místě Ježíše Krista.

Některé pokusy liturgii zjednodušit
v minulých desetiletích liturgii částečně
banalizovaly a současně redukovaly na
čistě lidskou úroveň. Kromě toho existu-
je nebezpečí, že tím nechtěně vznikne no-
vý „klerikalismus“, protože se Kristus jako
vlastní střed liturgie staví málo do popře-
dí. Liturgický oděv naproti tomu vyzývá
kněze k tomu, aby „v dynamice od-bytně-
ní z izolovaného Já přešel do nového bytí
z Krista a v Kristu“.

Jak se máme tedy nechat znovu ucho-
pit touto Kristovou dynamikou? Tím, že se
„participatio actiosa“ (aktivní účast na li-
turgii) neredukuje pouze na lidské konání,
nýbrž spočívá i v soustředění se na Krista
v našem konání. „Stojíme před Bohem –
On mluví s námi, my s ním,“ říká papež Be-
nedikt XVI. ve své řeči v Heiligenkreuzu.
„Kde se vždycky při liturgickém uvažová-
ní přemýšlí jenom o tom, jak by se liturgie
mohla udělat atraktivní, zajímavou a krás-
nou, liturgie již upadla. Buďto je opus Dei
(dílo Boží) s Bohem jakožto vlastním sub-
jektem, nebo není.“ Papež prosí o toto:
**„Tvořte svatou liturgii s patřením na Bo-
ha ve společenství svatých, s živou církví
všech míst a časů tak, aby se stala výrazem
krávy a vznešenosti Boha, který je přátel-
ský k lidem!“**

Při obnově liturgie šlo koncilním ot-
cům o tento střed víry. Když papež Be-
nedikt XVI. mluví o „reformě reformy“,
pak zamýšlí znovu najít střed našeho li-
turgického konání.

Proto mluví také o „ars celebrandi“,
o umění celebrace, která neuvádí do stře-
du toho, kdo celebruje, nýbrž Krista, kvů-
li němuž se věřící shromáždili.

Tímto středem je nakonec znovu při-
cházející Kristus, jak se modlíme v obno-
vené liturgii po proměňování: „Tvou smrt
zvěstujeme, Tvé vzkříšení vyznáváme, na
Tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.“
Mnoho kostelů bylo proto orientováno na

► východ, protože se ve vycházejícím slunci mohl spatřovat symbol Vzkříšeného, který vstupuje do středu své církve a dává jí orientaci a život.

Církev je *communio* s Pánem v jeho slově a svátostech. On sám vstupuje do našeho středu a oslovuje nás, když se necháme jako svatí jeho živým slovem utvářet. Poslušni Jemu a jeho církvi musíme přinášet ducha *communio* (společenství) do světa k nové evangelizaci. K tomu nám byl liturgickou reformou II. vatikánského koncilu bohatě prostřen stůl slova. Tím, že nevěstujeme sami sebe, nýbrž trojjediného Boha, dáváme světu důkaz lásky, která se stala Tělem ve svém Slovu.

Tak se může stát církev znamením jednoty s Bohem a mezi sebou navzájem (LG 1). Osud církve závisí na liturgii, na správném způsobu, jak Boha oslavovat. Papež Benedikt XVI., který spojuje životem víru církve se zvěstováním slova, řekl v jednom adventním kázání: „Přijď dnes, Pane, přijď do každého z nás a přijď také do tohoto času: viditelně, dějinným způsobem, nově, jak tato doba potřebuje a jak jí to odpovídá. Ano, Pane, přijď a pomoz nám, abychom ti otevřeli brány, abychom šli společně s tebou, až přijdeš.“

*Z Die Tagespost 156/2012
přeložili -mp- a -tk-, zvýraznění redakce*

* Autor je od roku 2011 opatem cisterciáckého kláštera v Heiligenkreuzu ve Wienerwaldu a promoval práci na téma *Ekleziologie Josepha Ratzingera*.

KNĚŽSKÁ NEPOSLUŠNOST V IRSKU

Kongregace pro nauku víry odsoudila postoje P. Tonyho Flanneryho, který v Irsku založil Sdružení katolických kněží „Association of Catholic Priests“ (ACP), jehož je předsedou. Tento kněz zpochybňuje samotné kněžské svěcení. Zlehčuje víru, že apoštolská ordinace pochází od Ježíše Krista, jedním dechem je však pro svěcení žen, podporuje zvrácené názory na homosexualitu. Jeho postoje jsou podobné názorům P. Helmuta Schüllera, který podřívá autoritu papeže a katolické církve v Rakousku, kde stojí v čele tzv. ekumenické katolické církve, k níž se hlásí přes tři sta rakouských kněží.

Podle zahraničních agentur

Vatikán připravuje příručku, která má pomoci kněžím správně slavit mši svatou

„Kongregace pro bohoslužbu a svátosti připravuje brožuru, která má pomoci kněžím správně slavit mši svatou a věřícím lépe se zapojit,“ uvedl prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti.

Kardinál Antonio Cañizares to potvrdil v úterý na španělském velvyslanectví u Svatého stolce při proslovu na téma „Katolická liturgie od Druhého vatikánského koncilu: kontinuita a evoluce“.

„Připravujeme ji. Pomůže kněžím správně celebrovat a věřícím správně se mše účastnit. Doufám, že vyjde letos v létě,“ řekl kardinál agentuře ZENIT.

Během své řeči kardinál znovu zdůraznil, jaký důraz kladl Druhý vatikánský koncil na liturgii, „jejíž reformu je nutno chápat v návaznosti na tradici církve, a ne jako zlom v tradici či její přerušení“. Zlom buď z důvodu inovací, které nerespektují kontinuitu, nebo z důvodu nehybnosti, při níž se zmrází vše v takovém stavu, v jakém to bylo za Pia XII.

Kardinál Cañizares především zdůraznil, jaký význam přikládá *Sacrosanctum Concilium* posvátné liturgii, jejímž prostřednictvím „se koná dílo našeho vykupení, především v božské oběti Eucharistie,“ a dodal, že „Bůh chce být uctíván konkrétním způsobem a není na nás, abychom to měnili“.

Kardinál řekl, že se hovoří o obnovené církvi, která však nesmí být chápána jako pouhá reforma struktur, ale jako změna počínající liturgií, protože z liturgie se uskutečňuje dílo naší spásy.

Když hovoříme o liturgii, nesmíme zapomenout, co uvádí koncilní dokument: „Kristus je vždy přítomen ve své církvi, především v liturgických úkonech. Je přítomen v mešní oběti jak v osobě sloužícího kněze, neboť »tentýž nyní přináší oběť skrze službu kněží, který se tenkrát obětoval na kříži«, tak zejména pod eucharistickými způsoby.“

Zdůraznil, že účelem liturgie „je oslava Boha a spása lidí“, což není naše dílo, ale zdroj a vrcholný cíl církve.

Prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti kritizoval stávající nešvary, jako je showmanství, a chválil okamžiky ti-

cha, „jež jsou jednáním“, které umožňuje knězi a věřícím hovořit s Ježíšem Kristem a které vylučují převahu slov, jež se často stává showmanstvím ze strany kněze. Správný postoj je ten, který „zavedl svatý Jan Křtitel, když řekl, že se musí ponížít a Mesiáš má být vyvýšen“.

Kardinál kritizoval snahu učinit ze mše „zábavu“ s určitými písněmi – místo toho, aby byla zaměřena na tajemství – ve snaze překonat „nudu“ tím, že ze mše uděláme show.

Dodal, že koncil nemluví o knězi sloužícím mši čelem k lidu, ale zdůraznil význam Krista na oltáři, což se projevuje v tom, jak Benedikt XVI. slaví mši v Sixtinské kapli čelem k oltáři. To nevyklučuje, aby kněz stál čelem k lidu, zejména při čtení Božího slova. Zdůraznil, že je potřeba vnímat tajemství a jednotlivosti, například to, že oltář je orientován směrem na východ, a také to, že obětní smysl Eucharistie nesmí být ztracen.

Panamský velvyslanec u Svatého stolce se jej zeptal na zapojení místních kultur do liturgie. Kardinál upřesnil, že „koncil mluví o inkulturaci liturgie“, o respektování „oprávněných růzností“, které neovlivňují podstatu.

Připomněl svou zkušenost z Květné neděle ve španělském Santa Fe, kdy byl na romské mši, při níž jeden mladík zpíval „Beránku Boží“, doprovázen nástrojem používaným při zpěvu flamenka. Bylo to „skutečné sténání duše“, které „všechny dojalo a přimělo celé společenství k účasti“.

Poukázal rovněž na skutečnost, že v mnoha kostelech je Nejsvětější svátost umístěna v bočním oltáři nebo v kapli, takže „svatostánek zmizel“, a lidé se před mší baví a přicházejí méně připraveni.

Pokud jde o případ Marcela Lefébvre, zakladatele tradicionalistického Bratrstva svatého Pia X., kardinál řekl, že Benedikt XVI. nabídl smírné opatření, ale arcibiskupovi následovníci je nepřijali. „Domnívat se, že tradice se zastavila u Pia XII., představuje také její přerušování,“ poznamenal.

Res Claritatis (redakčně kráceno)

Film *The War of the Vendée* dostal cenu *Mirabile dictu*

Filmová rekonstrukce událostí ve francouzském Vendée získala hlavní cenu na loňském mezinárodním festivalu katolických filmů *Mirabile Dictu*. Film nazvaný *The War of the Vendée*, tedy *Válka ve Vendée* zachycuje lidovou vzpouru z roku 1793 proti teroru Francouzské revoluce. Vendée je jméno kraje při ústí řeky Loire, kde se tamější vesničané postavili proti jakobínskému řádění a zákazů katolického náboženství se zbraní v ruce, s růžencem kolem krku a symbolem Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Zmíněný region byl působištěm známého lidového misionáře a mariánského ctitele sv. Ludvíka Marii Grigniona z Montfortu. Film je zajímavý zvláštním zpracováním: režii, scénář, hudbu, kostýmy vytvořili profesionálové, ale vystupují v něm neherci, navíc pouze z řad dětí a mládeže, tzv. Childrens' Cinema, prosazované režisérem filmu Jimem Morlino.

Film se přesně drží historických skutečností, které koncem osmdesátých a začátkem devadesátých let 20. století důkladně zdokumentovali francouzští historikové Reynald Secher (*La génocide franco-français: la Vendée vengée*) a Jean Dumont (*Pourquoi nous ne célébrons pas 1789*), soustřeďuje se na zrod vzpou-

ry až do prvního velkého vítězství vesničanů, ale nelíčí tragický závěr této lidové vzpoury proti francouzským osvicencům. Ti, jak známo, jednali pod heslem *Rovnost-volnost-bratrství*, ale méně už víme, že jako první v moderní době přistoupili k takzvanému konečnému řešení, tedy genocidě. Prvně jmenovaný historik přiná-

ší počty této pozapomenuté kapitoly dějin novověku. Na území 10 000 kilometrů čtverečných zmizelo během osmnácti měsíců asi 120 000 lidí (nebo podle některých odhadů i podstatně více), což tvořilo minimálně 15 % tamější populace. Pro srovnání si lze představit rozsah masakrů tak, že pokud by probíhaly se stejnou intenzitou na území celé Francie v dnešní době, představovaly by minimálně 8 milionů obětí. Úděsné jsou také podrobnosti této osvicenci naprogramované genocidy, která v mnohém předběhla nacistické řádění, včetně např. výroby různého užitného zboží z vydělané lidské kůže. Ačkoli je všechno dobře dokumentováno, nebývá tato stránka dějin

příliš známa. Rozkazy z pařížského centra osvicenského teroru zněly jasně, totiž „likvidovat veškeré obyvatelstvo v kraji Vendée“, a to s výslovnou zmínkou o nezbytnosti zabít „zvláště ženy, aby se nemohli rodit další rebelové“, zkrátka vyhladit ze země „zlořečenou rasu těch, kteří nepřijali Všeobecnou deklaraci lidských práv“, jak výmluvně praví jeden z jakobínských rozkazů tzv. Komise veřejného zdraví v Paříži, která akci nařídila. Velitel vojska, které genocidu provedlo, generál Westermann, napsal o splněním rozkazu svým nadřízeným do Paříže: „Vendée už neexistuje, občané republiky! Zemřela pod naším svobodným mečem, včetně žen a jejich dětí. Právě jsem pohřbil celý tento lid v bažinách a lesích Savenay. Podle rozkazů, které jste mi dali, jsem pod kopyty koní roznesl děti a zmasakroval ženy, které – alespoň tyto – už nebudou rodit vzbouřence. Nemůže mi být vyčítán ani jediný zajatec. Zlikvidoval jsem všechny.“

Události ve Vendée byly naposledy filmově zpracovány v roce 1946 a 1953 a jmenovaný film z loňského roku je tedy jediným novějším zpracováním doby, která by nikdy neměla být zapomenuta.

Milan Glaser,

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

KARDINÁL SCOLA PROTI OBAMOVÝM MYŠLENKÁM STÁTU A CÍRKVE

Milánský kardinál Angelo Scola kritizoval francouzský a liberální po celém světě rozšiřovaný model „striktní laicity“, tedy absolutního oddělení státu a náboženství.

Tato představa neutrálního státu může být „velmi problematická“, řekl Scola 13. prosince 2012 při bohoslužbě v milánském Dómě, v předvečer svátku diecézního patrona, sv. Ambrože. Bohoslužba se konala ve znamení 1700. výročí Milánského ediktu.

Také konfrontace mezi prezidentem Obamou a biskupy USA jsou v podstatě odvozeny z francouzského konceptu laicizace, říká Scola. Princip neutrality státu má původ v některých západních společnostech, uvádí arcibiskup podle zprávy Radia Vatikán. Scola vidí v těchto společnostech „hlubokou propast mezi sekularizovanou kulturou a náboženským jevem“. Ve skutečnosti nemůže existovat vůbec žádná neutralita státu v náboženských věcech, protože když se odkloní od těchto vizí „k neutralizaci“, odkloní se od vizí, které zajišťují fungování společnosti.

Stát by se měl daleko více snažit „otevírat nové prostory, kde opravdu každý může spolupracovat pro dobro společnosti“, řekl Scola.

Die Tagespost 14. 12. 2012

Přeložil -mp-

Katechismus andělů (11)

Proč archanděl Michael zcela jedinečným způsobem zjevuje transcendenci Otce?

Samotné jméno tohoto velkého archanděla (*Kdo je jako Bůh?*) je zvoláním na počest tajemství a velikosti neviditelného Boha, jeho před věky skryté moudrosti a jeho nekonečné dobroty. Ukažme si, jaký je význam toho jména v hebrejštině. *Mi*: osobní tázací zájmeno (*kdo*); *Kha*: srovnávací příslovce (*jako*); *El*: slovo označující pohanská božstva, ale aplikované Židy v období exilu na Boha (*Bůh*). Archanděl Michael se tak zjevuje jako mstitel práv Božích, strážce jeho cti a transcendence. Říká to nejen jeho jméno (víme, že každé židovské jméno vyjadřuje smysl prozřetelnostního poslání), ale také skutečnost, že je to on, komu byl dán úkol zahnat do pekla Lucifera, nejkrásnějšího anděla v ráji, který ve své pýše nechtěl uznat nikoho jiného než sebe za zdroj své vlastní nádhery a proti němuž archanděl zvolal: „Kdo je jako Bůh?“, to znamená: „Kdo se může dělit s Bohem o výsadu být prvním a jediným zdrojem vši krásy?“ V Nejsvětější Trojici je to pak Bůh *Otec, přebývajícím v nedostupném světle*, který je počátek všeho a jemuž je připisováno dílo stvoření. On je *plenitudo fontalis* („pramenná plnost“), vyzařující dobro, z něhož vychází plození Slova. (Tradičním výrazem *plenitudo fontalis* – „pramenná plnost“ se vyjadřuje, že v Nejsvětější Trojici je Otec skutečně prvním pramenem božství: pramenem božství pro Syna, kterého plodí, a spolu se Synem pramenem božství pro Ducha Svatého, kterého vydechují; to však ne-

ubírá Synu a Duchu Svatému na absolutní rovnosti božské slávy vzhledem k Otci. – pozn. překl.) Tato plnost nám však zůstává skrytá: zjevuje se v Synovi, který je *obraz neviditelného Boha*. Proto je svatý archanděl Michael zcela zvláštním způsobem ve vztahu s první osobou Nejsvětější Trojice. V důsledku toho je ochráncem Církve a křesťanské cti, žárlivý na všechno, co by mohlo oslabit slávu transcendentního Boha.

Proč je svatý Gabriel vztahován k osobě Syna?

Gabriel znamená v hebrejštině *moc Boha*. Ježíš je pak v Písmu svatém nazýván *Bůh mocný* (Iz 9,5; srov. také Mt 4,15–16; Lk 1,32–33 a 79). Nepřichází, aby naplnil tvrdou práci vykoupení? Rovněž svatí Otcové nazývali Vykupitele *atletem Božím*. Není ostatně vtělení Syna nejmocnějším dílem Nejsvětější Trojice *ad extra* (navenek)? Je zde další důvod, který ustanovuje úzký vztah mezi svatým Gabrielem a vtěleným Slovem: Gabriel zůstává andělem Vtělení, zcela pohrouženým do kontemplace tohoto nejvyššího tajemství víry. Je andělem strážným Panny Marie (srov. sv. Bernard, *Dopis* 77,21) a jeho pohled zůstává upřený na hojnost milostí, jejímž byl heroldem a kterou nepřestává obdivně kontemplantovat.

Proč je Rafael více ve vztahu s Duchem Svatým?

Jméno Rafael znamená *lék Boží*. Kniha Tobiaš vypráví, jak archanděl Rafael

uzdravil Tóbíta z jeho slepoty poté, co vyhnal zlé duchy z jeho snachy Sáry a vedl jeho syna Tobiáše na jeho pouti. Ale tato andělská přítomnost doprovázející mladého vyhnance jako představitele celého lidstva, kdy ho vede, ochraňuje a opatřuje léky pro jeho blízké, jasně evokuje tajemnou přítomnost Ducha Utěšitele, který je uvnitř nové ekonomie milosti zastáncem a těшитelem křesťanů. Tato nová ekonomie se vyznačuje svátostmi a hierarchickými dary, které právě charakterizují věk Ducha Svatého.

Jsou lidé povoláni stát se součástí andělských řádů?

Svatý Tomáš proti námitce zdůrazňující, že andělé jsou ochránci lidí a mají moc nad demony, klade slova Pisma „svatí budou jako andělé v nebi“ (viz Mt 22,30) a rozlišuje v andělech dary *přirozenosti* a dary *milosti*: „Jestliže tedy uvažujeme o řádech andělů podle stupně jejich přirozenosti, po této stránce nemohou být lidé v žádném případě povýšeni do andělských řádů, neboť vždy zůstává rozdílnost přirozenosti. Někteří se drželi tohoto stanoviska a tvrdili, že lidé žádným způsobem nemohou dospět k rovnosti s anděly: ale to je nepravdivé a protirečící Kristovu příslibu u svatého Lukáše (Lk 20,36), kde je řečeno, že synové vzkříšení budou rovni andělům na nebesích. To, co závisí na přirozenosti, hraje totiž v otázce řádů pouze úlohu materie; dokonalost vychází z daru milosti, který je závislý na Boží štědrosti, a ne na stupni přirozenosti. (Jako např. v případě člověka tělo je materií a duše určující formou, podobně v případě andělských řádů není určující pro vznešenější postavení jedněch andělských řádů vůči jiným jejich pouhá andělská přirozenost, nýbrž Boží milost: ti andělé jsou vyšší, kteří jsou Bohem více omilostněni; z tohoto hlediska se tedy andělská přirozenost podobá materií a Boží milost udělená andělům formě. – pozn. překl.) Proto si lidé skrze dar milosti mohou zasloužit takovou slávu, jaká je činí rovnými andělům v jejich jednom či druhém řádu. Toto pak pro lidi znamená být součástí andělských řádů.“ (STh I, q. 108, a. 8)

(Pokračování)

Přeložili ing. Antonín Džbánek
a P. Štěpán M. Filip OP

Poselství Královny míru Mirjaně

„Drahé děti! Láska mě přivádí k vám, láska, které toužím naučit i vás – pravá láska, kterou vám můj Syn ukázal, když zemřel na kříži z lásky k vám – láska, která je neustále připravena odpustit a prosit o odpuštění. Jak velká je vaše láska? Zarmoucené je moje mateřské Srdce, když hledá lásku ve vašich srdcích. Vy nejste ochotni z lásky vaši vůli podřídit vůli Boží. Nemůžete mi pomoci, aby ti, kdo ještě nepoznali lásku Boží, ji poznali, protože nemáte pravou lásku. Zasvěťte mi svá srdce a já vás povedu. Naučím vás odpouštět, milovat nepřátele a žít podle mého Syna. Nebojte se o sebe! Můj Syn nezapomíná na ty, kdo milují, (když jsou) v nouzi. Budu s vámi. Budu prosit nebeského Otce, aby vás osvítilo světlo věčné pravdy a lásky. Modlete se za vaše pastýře, aby skrze vás půst a vaši modlitbu vás mohli vést v lásce. Děkuji vám!“

Medžugorje 2. února 2013

BŮH JE OTEC, KTERÉMU SE NEOMRZÍME - dokončení ze str. 2

Jan 8,19; 14,7), vidíme-li Jeho, můžeme vidět Otce, protože On je v Otci a Otec je v Něm (srov. Jan 14,9.11). On je „obrazem neviditelného Boha“, jak Jej definuje hymnus z listu *Kolosanům*, „dříve zrozený než celé tvorstvo... prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých“, „v něm máme vykoupení a odpuštění hříchů“ a smíření všech věcí „jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví prolitou na kříži zjednáva pokoj“ (srov. Kol 1,13-20).

Víra v Boha Otce si žádá víru v Syna působením Ducha Svatého a uznání, že v záchranném Kříži se definitivně zjevuje božská láska. Bůh je nám Otcem tím, že nám daroval svého Syna; Bůh je nám Otcem tím, že nám odpustil naše hříchy a vede nás do radosti vzkříšeného života; Bůh je nám Otcem tím, že nám daroval Ducha, který z nás činí děti a umožňuje nám oslovovat Ho v pravdě „Abba, Otče“ (srov. Řím 8,15). Proto nás Ježíš vybízí, když nás učí modlitbě, abychom říkali „Otče náš“ (Mt 6,9-13; srov. Lk 11,2-4).

Otcovství Boha je tedy nekonečná láska, něha sklánějící se k nám, slabým dětem, kterým je zapotřebí všeho. *Žalm 103*, chvalozpěv Božího milosrdenství, praví: „Jako se smilovává otec nad syny, tak se smilovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí. Neboť on ví, z čeho jsme utvořeni, má v paměti, že jsme jen prach.“ (v. 13-14) Právě naše nepatrnost, naše slabá lidská přirozenost, naše křehkost se dožaduje milosrdenství Pánova, aby projevil svoji velikost a slitování Otcem tím, že nám pomůže, odpustí nám a zachrání nás.

A Bůh odpovídá na naši prosbu posláním svého Syna, který umírá a vstává z mrtvých kvůli nám, vstupuje do naší křehkosti a uskutečňuje to, co by člověk sám od sebe nikdy nemohl dokázat: jako neviný beránek bere na sebe hřích světa a znovu nám otevírá cestu ke společenství s Bohem, činí nás pravými Božími dětmi. Velikonoční mysterium zjevuje v celé své záři definitivní Otcovu tvář. A na oslaveném Kříži dochází k plnému zjevení velikosti Boha jakožto „všemohoucího Otce“.

Může nás však napadnout otázka: jak je možné přemýšlet o všemohoucím Bo-

hu, hledíme-li na Kristův Kříž? Na tuto moc zla, která dosahuje takové míry, že zabije Božího Syna? Chtěli bychom jistě božskou všemohoucnost podle svých myšlenkových schémat a svých přání, tedy „všemohoucího“ Boha, který řeší problémy, zasahuje, aby předešel obtížím, přemáhá nepřátelskou moc, mění chod událostí a anuluje bolest. Mnozí teologové dnes říkají, že Bůh nemůže být všemohoucí, protože by jinak nemohlo existovat tolik utrpení a tolik zla ve světě. Věřit v Boha Otce a jeho všemohoucnost se vskutku stává pro mnohé - i pro nás - obtížným tvářím v tvář zlu a utrpení. Někteří hledají útočiště v idolech a podléhají pokušení nalézt odpověď v jakési „magické“ všemohoucnosti a v jejich iluzorních slibech.

Avšak víra ve všemohoucího Boha nás nutí vydat se stezkami docela jinými a učit se poznávat, že myšlení Boha je jiné než to naše a že cesty Boží jsou odlišné od těch našich (srov. Iz 55,8) a také jeho všemohoucnost je jiná. Neprojevuje se jako automatická či svévolná síla, ale vyznačuje se milující a otcovskou svobodou. Bůh se stvořením svobodných tvorů a darem svobody vskutku odřekl části svoji moci a propůjčil moc naší svobodě. Takto On miluje a respektuje svobodnou odpověď lásky na svoje volání. Bůh jako Otec touží, abychom se stali jeho dětmi a jako takové žili v jeho Synu, ve společenství, v naprosté důvěrnosti s Ním. Jeho všemohoucnost se nevyjadřuje násilím, nevyjadřuje se ničením každé protivící se moci, jak bychom si přáli my, nýbrž vyjadřuje se láskou, milosrdenstvím, odpuštěním, přijetím naší svobody a neochabující výzvou k obrácení srdce, postojem, který je pouze zdánlivě slabý. Bůh se zdá slabý, myslíme-li na Ježíše Krista, který se modlí a nechává se zabít. Zdánlivě slabobohský postoj, plný trpělivosti, mírnosti a lásky, dokazuje, že toto je pravý způsob mocného bytí! Toto je Boží moc! A tato moc zvítězí! Mudrc z knihy Moudrosti se obrací k Bohu takto: „Ty však máš slitování se vším, protože můžeš všechno, a jsi shovívavý k hříchům lidí, aby děla-

li pokání. Vždyť ty miluješ všechno, co je... Ty máš na všechno ohled, poněvadž je to tvé, vládce, milující život.“ (Mdr 11,23-24a.26)

Jedině ten, kdo je mocný, může snášet zlo a projevit se shovívavě; jedině ten, kdo je opravdu mocný, může plně uplatňovat sílu lásky. A Bůh, kterému patří všechny věci, protože učinil všechno, zjevuje svou sílu láskou ke všemu a ke všem v trpělivém čekání na obrácení nás lidí, ze kterých chce mít své děti. Bůh čeká na naše obrácení. Všemohoucí láska Boží nemá mezi, „když ani vlastního Syna neušetřil, ale vydal ho za nás za všechny“ (Řím 8,32). Všemohoucnost lásky není všemocností světské moci, nýbrž totálním darem, a Ježíš, Syn Boží, zjevuje světu opravdovou všemohoucnost Otce tím, že dává život za nás hříšníky. To je pravá, autentická a dokonalá božská moc, která odpovídá na zlo nikoli zlem, nýbrž dobrem, na urážky odpuštěním, na vražednou nenávisť láskou, která oživuje. Pak je zlo opravdu přemoženo, protože obmyto Boží láskou; pak je smrt definitivně poražena, protože proměněna na dar života. Bůh Otec křísí Syna z mrtvých, smrt - velký nepřítel (srov. 1 Kor 15,26) - je pohlcena a zbavena svého jedu (srov. 1 Kor 15,54-55) a my, osvobození od hříchu, můžeme vstoupit do reality Božích dětí.

Když tedy říkáme „Věřím v Boha, Otce všemohoucího“, vyjadřujeme svoji víru v moc lásky Boží, která v jeho Synu, zabitím a vzkříšením, potírá nenávisť, zlo, hřích a otevírá nás pro život věčný, život dětí toužících být navždy v „Otcově domě“. Říci „Věřím v Boha, Otce všemohoucího“, v jeho moc, v jeho způsob bytí Otcem je vždycky úkon víry, obrácení, proměny našeho myšlení, veškerého našeho citění a celého našeho způsobu žití.

Draží bratři a sestry, prosme Pána, aby podporoval naši víru, pomáhal nám opravdu nalézat víru a dával nám sílu hlásat Krista ukřižovaného a vzkříšeného a dosvědčovat Jej láskou k Bohu a bližnímu. A Bůh kéž nám umožní přijmout dar našeho synovství, abychom žili v plné realitě Kréda, v důvěrné odevzdanosti do Otcovy lásky a jeho milosrdenství, které je pravou všemohoucností a zachraňuje.

Přeložil Milan Glaser SJ
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Pondělí 18. 2. 2013: 6:05 Octava dies (707. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 6:35 Obec Voderady 6:45 Přejeme si... 7:00 Terra Santa News: 13. 2. 2013 7:20 Putování modrou planetou: Kanada BC 8:00 Post Scriptum s Mons. Janem Mrázem 8:20 Pro vita mundi (18. díl): P. Stanislav Lekavý (2. díl) 9:00 Poselství svatých: Terezie z Lisieux 9:10 Hluk 9:25 Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi 10:00 Léta letí k andělům (58. díl): Jana Dominika Bohušová 10:20 Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku 11:00 NOEkreace (170. díl) 11:10 Noeland (63. díl) 11:40 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 11:45 Ovce.sk: Fašiangová maska 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 O valašského primáška 13:00 Umění sklářských mistrů 13:40 Octava dies (707. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 14:10 Dvanáct rwandských mučednic 14:25 CHKO Blanský les – Vyšenské kopce (9. díl) 14:50 Noční univerzita: P. Tomáš Holub – Šel kolem a vyhnul se mu [P] 15:40 V posteli POD NEBESY (2. díl) 16:30 Godzone magazín [P] 17:00 NOEparáda (204. díl) [L] 18:05 Pražská Loreta 18:30 Ovce.sk: Tisíc priateľov [P] 18:35 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 18:40 Před branami křesťanského království 19:10 Život koncilu 19:25 Přejeme si... 19:40 Bubnování s Čtyřlístkem 20:00 Klapka s... (56. díl): Zdeňkem Zíchou [P] 21:00 Vladka 21:20 Na koberečku 21:30 Se salesiány na jihu Madagaskaru: Boží lid 22:00 P. Daniel Ange – Byl mrtev, a zase žije 22:45 NOEkreace (170. díl) 22:55 Octava dies (707. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:30 Kulatý stůl: Doprovázení mladých po opuštění dětského domova 1:00 Poslech Radia Proglas.

Úterý 19. 2. 2013: 6:05 Písnový koncert (1. část) 7:00 Guyanská Diana 7:25 Poselství svatých: Terezie z Lisieux 7:35 Svetlo je absolutna biela 8:00 Kde končí Evropa: Balkán II. 9:00 Putování modrou planetou: Kanada BC 9:35 Octava dies (707. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 10:05 Naše peníze, jejich osud 10:55 P. Daniel Ange – Byl mrtev, a zase žije 11:40 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 11:45 Ovce.sk: Tisíc priateľov 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Hudební okénko (1. díl) 12:40 Život koncilu 12:50 Dvanáct rwandských mučednic 13:05 Podobenství (5. díl): O pšenici a plevelu 13:35 Dana & Přátelé (5. díl) 14:05 Kurzy Alfa 14:25 Kulatý stůl: Doprovázení mladých po opuštění dětského domova 16:00 Přejeme si... 16:15 Doma jsem tam, kde se lidé mají rádi [P] 16:35 V posteli POD NEBESY (2. díl) 17:25 Léta letí k andělům (58. díl): Jana Dominika Bohušová 17:45 Hermie soutěží 17:55 Noeland (63. díl) 18:25 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 18:30 Ovce.sk: Druhý břeh 18:40 Hermie a Stanley na táboře 19:15 NOEkreace (170. díl) 19:25 Vyšehradská zastavení 19:40 Zpravodajské Noeviny: 19. 2. 2013 [P] 20:00 Bol som mimo: Mikuláš Lipták 21:05 Dědictví 21:35 Terra Santa News: 13. 2. 2013 22:00 Kultura života – Bioetika: Legalizace eutanazie [P] 22:30 Hlubinami vesmíru s prof. Petrem Kulhánkem, o plazmě ve vesmíru 1. díl 23:15 Post Scriptum s Mons. Janem Mrázem 23:35 Přejeme si... 23:55 Zpravodajské Noeviny: 19. 2. 2013 0:10 O Adolfině Tačově 0:15 Princ, který si vybral Dona Boska 1:00 Poslech Radia Proglas.

Středa 20. 2. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny: 19. 2. 2013 6:20 Noční univerzita: P. Tomáš Holub – Šel kolem a vyhnul se mu 7:10 Život koncilu 7:20 NOEkreace (170. díl) 7:30 Hudební magazín Mezi pražci 8:10 Modra 8:35 Se salesiány na jihu Madagaskaru: Boží lid 9:00 Pro vita mundi (18. díl): P. Stanislav Lekavý (2. díl) 9:45

Đáblova bible 10:05 U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře (70. díl) 11:25 Srde pro Bangladéš 11:45 Ovce.sk: Druhý břeh 11:48 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Klapka s... (56. díl): Zdeňkem Zíchou 13:05 Před branami křesťanského království 13:40 Post Scriptum s Mons. Janem Mrázem 14:00 O starých Starých Hamrech 14:45 Na koberečku 14:55 Poselství svatých: Terezie z Lisieux 15:05 Pražská Loreta 15:30 Obec Voderady 15:40 Zpravodajské Noeviny: 19. 2. 2013 16:00 NOEparáda (204. díl) 17:00 V posteli POD NEBESY (3. díl) 18:00 Octava dies (707. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 18:30 Ovce.sk: Maškarný ples 18:35 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 18:40 Krajané z Gerníku 19:20 Terra Santa News: 20. 2. 2013 [P] 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Adorace [L] 20:50 Léta letí k andělům (48. díl): Ilja a Věra Rackovi 21:10 P. Marek Orko Vácha – O modlitbě [P] 22:50 NOEkreace (170. díl) 23:00 Outdoor Films s Romanem Vehovským (12. díl) 0:35 CHKO Blanský les – Vyšenské kopce (9. díl) 0:55 Poslech Radia Proglas.

Čtvrtek 21. 2. 2013: 6:05 Před branami křesťanského království 6:35 Léta letí k andělům (48. díl): Ilja a Věra Rackovi 6:55 Se salesiány na jihu Madagaskaru: Boží lid 7:20 Hudební okénko (1. díl) 7:50 Dvanáct rwandských mučednic 8:05 Kultura života – Bioetika: Legalizace eutanazie 8:35 Živě s biskupem 9:40 Vyšehradská zastavení 10:00 Kulatý stůl: Doprovázení mladých po opuštění dětského domova 11:30 Přejeme si... 11:45 Ovce.sk: Maškarný ples 11:50 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Písnový koncert (1. část) 12:55 Terra Santa News: 20. 2. 2013 13:15 Gavran 13:35 Guyanská Diana 14:00 Ceferino Jiménez Malla – Cikán v nebi 14:30 Zvečnené šupolím 14:45 Pro vita mundi (18. díl): P. Stanislav Lekavý (2. díl) 15:25 Godzone magazín 16:00 Podobenství (6. díl): Místa na hostině 16:30 Dana & Přátelé (6. díl) 16:55 Putování modrou planetou: Kanada BC 17:30 Život koncilu [P] 17:40 NOEkreace (170. díl) 17:55 Hermie a Stanley na táboře 18:30 Ovce.sk: Cudzí mobil [P] 18:35 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 18:40 Kde končí Evropa: Balkán II. 19:35 Budu pomáhat: Hořovické maminky 19:40 Zpravodajské Noeviny: 21. 2. 2013 [P] 20:00 Cvrlikání: Poutníci [L] 21:10 Putování po evropských kláštřích: Klášter dominkánek v Caleruega, Španělsko 21:40 Zpravodajské Noeviny: 21. 2. 2013 22:00 Post Scriptum s P. Andrejem Valachem [P] 22:15 Hluk 22:30 Octava dies (707. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:00 NOEparáda (204. díl) 0:05 Zpravodajské Noeviny: 21. 2. 2013 0:20 Svetlo je absolutna biela 0:45 Přejeme si... 1:00 Poslech Radia Proglas.

Pátek 22. 2. 2013: 6:05 NOEkreace (170. díl) 6:15 Zpravodajské Noeviny: 21. 2. 2013 6:30 NOEparáda (204. díl) 7:30 CHKO Blanský les – Vyšenské kopce (9. díl) 7:50 Pražská Loreta 8:15 P. Marek Orko Vácha – O modlitbě 9:45 Na koberečku 10:00 Přejeme si... 10:15 Klapka s... (56. díl): Zdeňkem Zíchou 11:15 Naše zasvěcení 11:40 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 11:45 Ovce.sk: Cudzí mobil 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Hudební magazín Mezi pražci 12:45 Se salesiány na jihu Madagaskaru: Boží lid 13:10 Život koncilu 13:20 Léta letí k andělům (48. díl): Ilja a Věra Rackovi 13:45 O valašského primáška 14:40 Terra Santa News: 20. 2. 2013 15:00 Já jsem s tebou 15:25 Před branami křesťanského království 16:00 Zpravodajské Noeviny: 21. 2. 2013 16:15 Doma jsem tam, kde se lidé mají rádi 16:40 Vyšehradská zastavení 16:55 Živě s biskupem

18:00 Noeland (63. díl) 18:30 Ovce.sk: Ohňostroj [P] 18:35 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 18:40 Novoroční setkání Taizé v Římě 18:55 Salesiánský magazín 19:10 Putování po evropských kláštřích: Klášter dominkánek v Caleruega, Španělsko 19:40 Mikroregion Východní Slovácko: Vlčnov 20:00 Kulatý stůl: Zločinný komunismus [L] 21:30 Pražská Loreta 22:00 Nedělní čtení: 2. neděle postní [P] 22:30 Přejeme si... 22:45 Kde končí Evropa: Balkán II. 23:45 Podobenství (6. díl): Místa na hostině 0:15 Dana & Přátelé (6. díl) 0:40 Putování modrou planetou: Kanada BC 1:15 Poslech Radia Proglas.

Sobota 23. 2. 2013: 6:05 Mikroregion Východní Slovácko: Vlčnov 6:20 Post Scriptum s P. Andrejem Valachem 6:35 Podobenství (6. díl): Místa na hostině 7:05 Dana & Přátelé (6. díl) 7:30 Guyanská Diana 7:55 Poselství svatých: Terezie z Lisieux 8:05 Léta letí k andělům (48. díl): Ilja a Věra Rackovi 8:25 Noeland (63. díl) 8:55 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 9:00 Hermie a Stanley na táboře 9:40 NOEparáda (204. díl) 10:40 Ohlédnutí za Celostátním setkáním mládeže Žďár 2012 (23. díl): Nedělní mše svatá – úvod a promluva Mons. Jana Graubnera 11:30 Se salesiány na jihu Madagaskaru: Boží lid 12:00 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [P] 12:10 Zpravodajské Noeviny: 21. 2. 2013 12:25 Nedělní čtení: 2. neděle postní 12:55 Přejeme si... 13:10 Kultura života – Bioetika: Legalizace eutanazie 13:45 Cvrlikání: Poutníci 14:55 NOEkreace (170. díl) 15:05 Doma jsem tam, kde se lidé mají rádi 15:25 Hudební okénko (1. díl) 16:00 Terra Santa News: 20. 2. 2013 16:20 Mikroregion Východní Slovácko: Vlčnov 16:35 Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku 17:10 Salesiánský magazín 17:25 Godzone magazín 17:55 Obec Voderady 18:10 Národní park Podyjí – povodí Klaprova potoka (10. díl) 18:25 Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela 18:30 Ovce.sk: Ohňostroj 18:40 Živě s biskupem 19:40 Zpravodajské Noeviny: 21. 2. 2013 20:00 Outdoor Films s Marianem Jiřím Huskem (13. díl) [P] 21:30 Dvanáct rwandských mučednic 21:45 Budu pomáhat: Hořovické maminky 21:55 Noční univerzita: P. Tomáš Holub – Šel kolem a vyhnul se mu 22:45 Putování modrou planetou: Mexiko 23:20 Život zvířeti 0:05 O valašského primáška 1:00 Poslech Radia Proglas.

Neděle 24. 2. 2013: 6:15 Život koncilu 6:25 Doma jsem tam, kde se lidé mají rádi 6:45 Vyšehradská zastavení 7:00 Cvrlikání: Poutníci 8:05 Obec Voderady 8:15 Před branami křesťanského království 8:45 Umění sklářských mistrů 9:15 Kultura života – Bioetika: Legalizace eutanazie 10:00 Mše svatá z Trnavy [L] 11:05 O Mariánské pouti v Levoči 11:35 Sme ich rodina 11:45 Na koberečku 12:00 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [L] 12:20 Zpravodajský souhrn týdne [P] 13:15 Outdoor Films s Marianem Jiřím Huskem (13. díl) 14:45 NOEkreace (171. díl) [P] 14:55 P. Marek Orko Vácha – O modlitbě 16:30 Hermie a přítel: Dát, nebo brát? [P] 16:55 Sedmihlásky: Hastrmani [P] 17:00 Noeland (62. díl) [P] 17:30 V posteli POD NEBESY (3. díl) 18:20 Ohlédnutí za Celostátním setkáním mládeže Žďár 2012 (23. díl): Nedělní mše svatá – úvod a promluva Mons. Jana Graubnera 19:10 Léta letí k andělům (48. díl): Ilja a Věra Rackovi 19:30 Poselství svatých: Bernadette Soubirous 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Octava dies (708. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 20:30 Závěrečný galakonzert festivalu Moravské Budějovice 22:00 Živě s biskupem 23:00 Nedělní čtení: 2. neděle postní 23:30 Život koncilu 23:40 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. 0:05 Zpravodajský souhrn týdne 0:55 Budu pomáhat: Hořovické maminky 1:00 Poslech Radia Proglas.

CESTA K OTEVŘENÍ PRAVOSLAVNÉHO SEMINÁŘE V TURECKU

Podle sdělení nadace Pro Oriente navrácí turecká vláda pravoslavné církvi velký lesní pozemek na ostrově Chalki. Jedná se o významné symbolické gesto, protože 190 ha lesa bylo pravoslavnému klášteru Nejsvětější Trojice zcizeno v roce 1943, poté byl mj. v roce 1971 také uzavřen k pozemku přiléhající pravoslavný seminář a teologická fakulta. Restituce nyní umožňuje zákon, který byl schválen v roce 2011, jímž je modifikován konfiskační zákon z roku 1936, který vedl k oloupení o majetek všech „zbožných nadací“, které nebyly muslimské. Zvláštním znamením je, že ke zmíněné restituci dochází týden po smrti novináře Mohameda Aliho Birata, který se velmi rozhodně zasazoval o práva nemuslimských „zbožných nadací“. Při pohřbu 19. ledna vyzdvihl jeho osobnost ve své promluvě konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I., který uvedl, že „Mohamed Alí měl odvahu hájit naše práva jako nikdo jiný v Turecku“. Zároveň vyzval přítomné mladé novináře, aby se veřejně zasazovali o spravedlivé vynahrazení křivd vůči křesťanům v Turecku.

Mínulý rok v březnu slíbil turecký premiér Erdokan, že se zasadí o brzké znovuootevření pravoslavného semináře na ostrově Chalki. Ab-

solventem tohoto semináře je i současný patriarcha Bartoloměj I.

Podle agentury kath.net

POZORNÉ PŘIJETÍ U APOŠTOLSKÝCH PRAHŮ

V sedmém roce svého pontifikátu se papež Benedikt XVI. setkal již se všemi biskupy světa, kteří putovali „ad limina apostolorum“ – k apoštolským prahům. Toto označení vyjadřuje jednotu biskupů se Svatým stolcem Petrovým, jejich poslušnost vůči papeži. První zmínku o této pouti vyjadřující jednotu církve nalézáme už v listu svatého apoštola Pavla Galatanům. Každý z biskupů stvrzuje své „confessio“ u Konfese svatého Petra, nad jeho hrobem. Při těchto návštěvách, jak říká jeden z jeho spolupracovníků, kuriální kardinál Marc Quillet, Svatý otec pozorně druhým naslouchá: „Pozorně naslouchání je charakteristickým rysem jeho osobnosti. Obrací se ale také na biskupy s cílenými otázkami, týkajícími se jednotlivých diecézí a jejich života. Pouze tak se může rozvinout srdečný a bratrský dialog. Myslím, že Svatý otec mohl za uplynulých sedm let konstatovat životnost církve po celém světě. Církev prochází utrpením tohoto světa, ale je neustále obnovována Duchem Svatým a silou evangelia.“

Podle www.radiovaticana.cz

Liturgická čtení

Neděle 17. 2. – 1. neděle postní

1. čt.: Dt 26,4-10
Ž 91(90),1-2.10-11.12-13.14-15
Odp.: srov. 15 (*Bud' se mnou, Pane, v mé tísní.*)
2. čt.: Řim 10,8-13
Ev.: Lk 4,1-13
Slovo na den: Nejen z chleba žije člověk.

Pondělí 18. 2. – ferie

1. čt.: Lv 19,1-2.11-18
Ž 19(18),8.9.10.15
Odp.: Jan 6,63b (*Tvá slova, Pane, jsou duch a jsou život.*)
Ev.: Mt 25,31-46
Slovo na den: Pane, kdy jsme tě viděli?

Úterý 19. 2. – ferie

1. čt.: Iz 55,10-11
Ž 34(33),4-5.6-7.16-17.18-19
Odp.: 18b (*Hospodin vysvobodil spravedlivé z každé jejich tísně.*)
Ev.: Mt 6,7-15
Slovo na den: Nebud'te povídaví.

Středa 20. 2. – ferie

1. čt.: Jon 3,1-10
Ž 51(50),3-4.12-13.18-19
Odp.: 19b (*Zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš.*)
Ev.: Lk 11,29-32
Slovo na den: Toto pokolení hledá znamení.

Čtvrtek 21. 2. – ferie

1. čt.: Est 14,1,3-5.12-14
Ž 138(137),1-2a.2bc-3.7c-8
Odp.: 3a (*Kdykoli jsem tě volal, Hospodine, vyslyšels mě.*)
Ev.: Mt 7,7-12
Slovo na den: Co chcete, aby lidé dělali vám, to všechno i vy dělejte jim.

Pátek 22. 2. – svátek Stolce sv. Petra

1. čt.: 1 Petr 5,1-4
Ž 23(22),1-3.4.5.6
Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.*)
Ev.: Mt 16,13-19
Slovo na den: Na té skále zbuduji svou církev.

Sobota 23. 2. – připomínka sv. Polykarpa

1. čt.: Dt 26,16-19
Ž 119(118),1-2.4-5.7-8
Odp.: 1 (*Blaze těm, kteří krácejí v zákoně Hospodinově.*)
Ev.: Mt 5,43-48
Slovo na den: On dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

16. – 24. ÚNORA 2013

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 17. 2.		PO 18. 2.		ÚT 19. 2.		ST 20. 2.		ČT 21. 2.		PÁ 23. 2.		SO 24. 2.			
Antifona	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	1309	1453	270	299		
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	270	300	271	300	272	301	271	300	272	301	1310	1454	272	301		
Antifony	288	319	828	929	843	946	858	963	874	979	1310	1454	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	813	914	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	288	320	292	324	295	328	298	332	302	336	1310	1454	309	344		
Antifona k Zach. kantiku	288	320	292	325	296	328	299	332	302	336	1311	1455	309	344		
Prosby	289	320	292	325	296	329	299	332	302	336	1675	1894	309	344		
Závěrečná modlitba	289	321	293	325	296	329	300	333	303	337	1311	1455	310	345		
Modlitba během dne:																
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302		
Antifony	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	289	321	293	326	296	329	300	333	303	337	1311	1455	310	345		
Závěrečná modlitba	289	321	293	325	296	329	300	333	303	337	1311	1455	310	345		
Nešpory:																
	SO 16. 2.															
Hymnus	268	297	268	297	268	298	269	299	268	298	269	299	1310	1454	268	297
Antifony	286	318	290	322	838	940	853	957	868	973	884	990	1312	1456	311	347
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	868	973	884	990	1678	1897	916	1025
Kr. čtení a zpěv	286	318	291	323	294	327	297	330	301	334	304	338	1312	1457	311	347
Ant. ke kant. P. M.	287	319	291	323	294	327	298	331	301	335	304	339	1313	1457	312	348
Prosby	287	319	291	323	295	327	298	331	301	335	305	339	1681	1900	312	348
Záv. modlitba	289	321	289	321	293	325	296	329	300	333	303	337	1311	1455	314	350
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Z KNIH MCM s. r. o.

**HODINY UTRPENÍ NAŠEHO PÁNA
JEŽÍŠE KRISTA**

*Luisa Piccarreta • Z italštiny přeložil
P. ThLic. Filip M. Antonín Stajner*

Luisa Piccarreta (1865–1947) z jihoitalského Corata, dobrovolná oběť na smír s Bohem, pod poslušností v 36 svazcích zaznamenala své mystické zážitky a napsala dvě knihy: *Panna Maria v království Boží Víle* a *Hodiny utrpení našeho Pána Ježíše Krista*. V této druhé knize, v událostech jednotlivých hodin od rozloučení s Matkou až po pohřbení mystička vstupuje do tělesného i vnitřního utrpení až intimními akty účasti. K cíli, který sama knižce vytyčila, vede duše v závěru každé kapitoly v *Zamyšleních a zbožných cvičeních*, jež konfrontací láskyplného Kristova sebedarování a bezmezní lidské hříšnosti čtenáře naléhavě burcuje k duchovní aktivitě.

*Malice cyrilometodějská s. r. o.
Brož., 124x189 mm, 262 stran, 197 Kč*

tické situaci řešit otázku, zda zůstat či odejít. Zachycuje období jejich života v době občanské války od roku 1993 až po jejich únos v roce 1996. Je to svědectví o věrnosti mnichů, síle víry a duchovním porozumění, které se snažili šířit mezi křesťany a muslimy. Film získal v roce 2010 v Cannes cenu Grand Prix.

*WILD BUNCH, Francie a Studio LUX
1x DVD, 118 minut, 275 Kč*

**TURÍNSKE PLÁTNO, JEŽÍŠOVA POSMRTNÁ ŠATKA
Slovenský dabing**

Dva dokumentární filmy. *Turínske plátno* – podle názoru mnohých, kteří se zabývali zkoumáním Turínského plátna, je velmi pravděpodobné, že plátno uchovávané v Turíně je autentické. Rovněž obraz otiskovaný v jeho vláknech je obrazem Ježíše Krista, který v něm byl pochovaný. Je však případ Turínského plátna jednoznačně uzavřen na základě radiokarbonových testů C 14 v roce 1988? Ve světle nových důkazů jsou výsledky těchto testů sporné. Dokument *Turínske plátno* popisuje celkový problém jeho autenticity a významu. Vznikl pod záštitou turínského arcidiecéze u příležitosti vystavení Turínského plátna v roce 2010.

Ježíšova posmrtná šatka – o osobě a smrti Krista se dá toho ještě stále dost poznat. Dosud si jen málokdo povšiml dalšího plátna, kterým podle sv. Jana byla pokryta Ježíšova hlava. Je to posmrtný šátek z Ovidia (sudarium), který byl uchovávan na severu Španělska nejpozději od roku 1075. Šátek se skvrnami od krve odkrývá svá tajemství.

Studio LUX • 1x DVD, 102 minut, 200 Kč

DVD - FILMY

O BOHOCH A LUĎOCH

Režie Xavier Beauvois • Francouzština, slovenské titulky, slovenský dabing

Film inspirovaný skutečným příběhem komunity cisterciáckých mnichů v alžírském městečku Tibhirne, kteří museli čelit teroristické hrozbě a v drama-

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Malice cyrilometodějská s. r. o.,

Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
982707-0262/2011

P. P.

TZ D + 1

771 11 Olomouc 1

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24